੧ ਓ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੰਤ ਸੰਗਿ ਤਹ ਗੋਸਟਿ ਹੋਇ । ਕੋਟਿ ਜਨਮ ਕੇ ਕਿਲਵਿਖ ਖੋਇ ॥
ਸਿਮਰਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਮਨ ਤਨਿ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ। ਕਾਹੂ ਕਾਜ ਨ ਆਵਤ ਬਿਖਿਆ ॥

ਗ੍ਰੰਥ

ਆਤਮ ਬਿਲਾਸ

ਇਸ ਵਿਚ ਪੰਜ ਗ੍ਰੰਥ ਏਹ ਹਨ
ਰਹਿਤ ਨਾਮਾਂ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਅਸਤੋਤ੍ਰ, ਅਭੇਦ ਹੋਰੀ, ਆਤਮਸਾਰ, ਫਕਰ ਨਾਮਾਂ ਆਦਿਕ, ਏਹਨਾਂ ਵਿਚ ਭਿੰਨ ਭੇਦਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਦੀ ਉਸਤਤੀ ਤੇ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਰਸਤਾ ਕਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਕੇ ਦੇਖੋ, ਇਸ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿੱਖਯਾ ਮਿਲਨ-ਗੀਆਂ, ਸੋ ਆਪ ਇਕ ੨ ਤੁਕ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਕੇ ਵਿਚਾਰੋ ।
ਜਿਸਦਾ ਕਰਤਾ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ !

ਮਹਾਂ: ਪ੍ਰਮਹੰਸ ਕਰਨ ਦਾਸ ਉਦਾਸੀ

ਪਿੰਡ ਭੂਰੇ ਪੁਰਾਣੇ, ਡਾਂ: ਵਲਟੋਹਾ, ਜ਼ਿਲਾ ਲਾਹੌਰ

ਮੰਗਵਾਉਨ ਵਾਲੇ ਸੱਜਨ [illegible] ਆਨੇ ਦੀ ਟਿਕਟ ਭੇਜਕੇ ਮੰਗਾ ਸਕਦੇ ਹਨ

[illegible] ਦਾਸ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਭਾਈ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਮੈਨੇਜਰ ਤੇ ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਦੇ ਯਤਨ ਨਾਲ ਛਪਿਆ ।

ਕੀਮਤ ਪੜ੍ਹਕੇ ਵਿਚਾਰੋ ।

੧ ਓ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਥ ਰਹਿਤ ਨਾਮਾ

ਕ੍ਰਿਤ ਕਵੀ ਪ੍ਰਮਹੰਸ ਕਰਨ ਦਾਸ ਲਿਖ੍ਯਤੇ

[ਅਥ ਨਿਰਗੁਣ ਮੰਗਲ ਪ੍ਰਣਾਮ]

[ਦੋਹਿਰਾ]

ਅਦਵੈ ਅਮਲ ਅਨੂਪ ਅਜ ਨਿਰਵਿਕਾਰ ਨਿਰਬੰਧ।
ਅਛਲ ਅਛੇਦ ਅਭੇਦ ਅਭੈ ਬ੍ਰਹਮ ਸੱਚਦਾ ਨੰਦ॥ ੧ ॥
ਨਿਰਗੁਣ ਤੇ ਸਰਗੁਣ ਭਇਓ ਅਨਕ ਭਾਂਤ ਵਿਸਥਾਰੁ।
ਪੁਨ ਸਰਗੁਣ ਤੇ ਨਿਰਗੁਣੰ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜੁਹਾਰ ॥ ੨ ॥

[ਸੋਰਠਾ]

ਸਨਕਾਦਿਕ ਉਪਦੇਸ਼ ਸਤਿਜੁਗ ਹੰਸ ਅਵਤਾਰ ਕੀਓ।
ਰਾਮਚੰਦ੍ਰ ਧਰਵੇਸ ਤ੍ਰੇਤੇ ਰਾਵਣ ਮਾਰਿਓ ॥ ੩ ॥
ਸ੍ਰੀ ਹਰਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮੁਰਾਰ ਦੁਆਪੁਰ ਕੰਸ ਸੰਘਾਰਿਓ।
ਕੀਨੋ ਖੇਲ ਅਪਾਰ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕੋ ਰਾਜ ਦੀਓ ॥ ੪ ॥

[ਸਵੱਯਾ]

ਕਲ ਦੋਖ ਨਿਵਾਰਣ ਹੇਤ ਭਯੋ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਆਦਿ ਦਸੋ ਅਵਤਾਰਾ।
ਨਾਮ ਜਹਾਜ ਰਚਿਓ ਜਿਹਨੇ ਚੜ੍ਹ ਜੰਤ ਅਨੰਤ ਭਏ ਭਵ ਪਾਰਾ।
ਪੰਚਮ ਲੌ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀਓ ਖਸ਼ਟਿ ਖੜਗ [illegible] ਕੁਵੰਡ ਸੰਭਾਰਾ।
ਦਸਮੇਸ਼ ਕਲੇਸ਼ ਹਨੇਹਨੁ ਦੁਸ਼ਟ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ ਰਚੀ ਸਿਖੀ ਖੰਡੇਕੀ ਧਾਰਾ॥੫।

[ਦੋਹਿਰਾ]

ਸਮਦਰਸੀ ਸੀਤਲ ਦਯਾ ਨਿਧ ਦੁਸਮਨ ਮੀਤ ਨ ਕਾਇ।
ਦੁਸ਼ਟ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਤਾ ਭੇਦ ਤੇ ਦੋਸ਼ ਬਿਖਮਤਾ ਆਇ ॥ ੬ ॥

[ਸੋਰਠਾ]

ਰੋਗ ਗ੍ਰਸਤ ਤਨ ਯਾਸ ਦੂਧ ਵਿਕਾਰੀ ਤਾਹਿੰ ਕੋ।
ਰੋਗ ਰਹਿਤ ਅਨਯਾਸ ਪੀਵਤ ਤਾਵਤ ਪੁਸ਼ਟ ਬਲ ॥ ੭ ॥

[ਦੋਹਿਰਾ]

ਗੁਰ ਉਰ ਧੀਰਜ ਧਰਨ ਸਮ ਜਨ ਕਰਮ ਸੁਭਾ ਸੁਭ ਬੀਜ।
ਉਦਭੁਤ ਹੁਇ ਫਲ ਦੇਤ ਹੈਂ ਸੱਜਨ ਅਮਰ ਖਲ ਮੀਚ ॥ ੮ ॥

[ਚੌਪਈ]

ਪ੍ਰਿਥਮੇਂ ਆਦਿ ਗੁਰੰ ਪ੍ਰਣਾਮੰ। ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਸਦਾ ਸੁਖ ਧਾਮੰ
ਅੰਗਦ ਅੰਗ ਅੰਗ ਸਮਰਾਥਾ। ਤਹਿੰ ਪਦ ਨਮੋਂ ਜੋਰ ਜੁਗ ਹਾਥਾ
ਅਮਰਦਾਸ ਅਮਰਾਪਦ ਦਾਇਨ। ਨਮੋਂ ਨਮੋਂ ਤਹਿੰ ਕਰਣਾ ਆਇਨ
ਰਾਮਦਾਸ ਰਮਤ ਸਭ ਮਾਹੀਂ। ਚਤਰਥ ਗੁਰ ਪਦ ਮੌਲ ਝੁਕਾਹੀਂ
ਪੰਚਮ ਗੁਰ ਅਰਜਨ ਧਰ ਧੀਰਾ। ਕਰੋਂ ਪ੍ਰਣਾਮ ਬੁਧ ਬਲ ਬੀਰਾ
ਖਸ਼ਟਮ ਗੁਰ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦਾ। ਪ੍ਰਣਮੋਂ ਪ੍ਰਮ ਦਿਆਲ ਮੁਕੰਦਾ
ਸਪਤਮ ਗੁਰ ਵਰ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਰਾਯਾ। ਸ੍ਰੀ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਧ੍ਰਤ ਮਮ ਦਾਯਾ
ਨੌਵੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ। ਬਰਖਤ ਸਦਾ ਧਰਮ ਕੋ ਬਾਦਰ
ਦੁਸ਼ਟ ਬੁਧ ਜਬ ਕੁਪਿਓ ਦਿਲੀਸਾ। ਧਰਮ ਹੇਤ ਦੀਨੋ ਗੁਰ ਸੀਸਾ
ਹੈ ਹੈ ਹੈ ਸਭ ਜਗਤ ਮੰਝਾਰਾ। ਜੈ ਜੈ ਜੈ ਸੁਰ ਲੋਕ ਪੁਕਾਰਾ
ਗੁਰਸੁਰ ਪੁਰ ਜਬ ਕੀਓ ਪਿਆਨਾ। ਪ੍ਰਗਟੇ ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਬਲਵਾਨਾ ॥੯॥

[ਦੋਹਿਰਾ]

ਪਾਲਨ ਕੀਨੋ ਹਿੰਦ ਜਿਹਿ ਤੇਜ ਕੁਸਤ੍ਰ ਤੋਰ।
ਅਸ ਦਸਮੰ ਗੁਰ ਕੋ ਨਮੋਂ ਕਰੋਂ ਬਹੋਰ ਬਹੋਰ ॥ ੧੦ ॥
ਈਸ ਸੀਸ ਨਿਜ ਹਾਥ ਦੇ ਕੀਨ ਕੋਟ ਮ੍ਰਿਗ ਰਾਜ।
ਕਰ ਗਹਿ ਤਾਣ ਕੁਮਾਣ ਅਸ ਇੰਦ੍ਰ ਚਾਪ ਪਿਖ ਲਾਜ ॥੧੧॥

[ਸੋਰਠਾ]

ਭੁਜ ਬਲ ਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਾਨ ਕੇਸ਼ ਸੀਸ ਛਬ ਕੋ ਰਰੇ।

ਤਬ ਹੋਇ ਬਦਨ ਸਮਾਨ ਸਸ ਕਲੰਕ ਜਬ ਨ ਹੁਤੋ ॥ ੧੨ ॥
ਦੁਖ ਸਮਸਤ ਕਰ ਨਾਸ ਦਾਸ ਕਲੇਸ਼ ਅਪਾਰ ਹਨ ।
ਲੀਨ ਬੈਕੁੰਠਹਿ ਵਾਸ ਤੇਜ ਭਵਨ ਪ੍ਰਕਾਸਿਓ ॥੧੩॥

[ਕਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਰਨਣੰ ਦੋਹਰਾ]

ਅਮਨੀ ਅਜ ਮਿਲ ਦੇਵ ਯੁਤ ਹਰ ਪਹਿ ਬਿਨੋਂ ਉਚਾਰ ।
ਕਲੀ ਕਾਲ ਕਰਾਲ ਕੁਸੁਧ ਜਨ ਉਪਜੈ ਜਗਤ ਮੰਝਾਰ ॥੧੪॥
ਵੇਸ ਹੰਸ ਵਾਇਸ ਕ੍ਰਿਤ ਨਿੰਦਾ ਮੈਲ ਆਹਾਰ ।
ਲੋਲਪ ਲੰਪਟ ਲਾਲਚੀ ਪਾਪ ਅਸੀ ਕਰ ਧਾਰ ॥ ੧੫ ॥
ਦੈਵੀ ਸੰਪਦਾ ਗੁਣ ਹਨੇ ਅਸੁਰੀ ਵਸੇ ਉਰਜਾਸ ।
ਤਾਂ ਫਲ ਨਰ ਮਰਕੇ ਲਹੇ ਘੋਰ ਨਰਕ ਮਹਿੰ ਵਾਸ ॥ ੧੬ ॥
ਕਲ ਮਲ ਭਾਂਜਨ ਬੇਦ ਮਤ ਤਜੇਂ ਭਜੇਂ ਪ੍ਰਨਾਰ ।
ਪ੍ਰਧਨ ਛੀਨ ਪ੍ਰਦ੍ਰੋਹਿ ਰਤ ਕਹਿੰ ਧਰਮ ਯਿਹ ਸਾਰ॥ ੧੭ ॥
ਮਾਹਾਂ ਮ੍ਰਿਤ ਲੋਕਨ ਹਤੇ ਪੁਰ ਪੁਰ ਆਇਨ ਐਨ ।
ਤੱਦਪ ਕਰਹਿੰ ਨ ਧਰਮ ਰਤਿ ਸਿਸਨੇ ਉਧਰ ਪ੍ਰੈਨ ॥ ੧੮ ॥
ਔਖਧ ਰਸਨਹਿੰ ਕਰ ਸਕੇ ਧਰਨ ਨ ਪਰਤੇ ਬੀਜ ।
ਬਿਪਰ ਕੁਮਾਰਗ ਮੇਂ ਰਤੇ ਸਤ ਗਤੀ ਪਾਵੇਂ ਨੀਚ॥ ੧੯ ॥
ਤਜ ਨੀਤੀ ਧਰਮ ਭਗਤ ਨ੍ਰਿਪ ਯਸ ਰੁਚ ਤਸਕਰ ਨਿਯਾਇ ।
ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈ ਝੂਠੇ ਬਰੀ ਸਾਚੇ ਦੇਤ ਸਜਾਇ ॥ ੨੦ ॥
ਨਾਰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਬਹੁ ਲੋਕ ਮੇਂ ਪਰ ਪੁਰਖਨ ਹਿਤਕਾਰ ।
ਨਿਜਪਤ ਦਰੋਹਨ ਪਾਪ ਰਤਿ ਸਦਾ ਰਤੀ ਵਿਭਚਾਰ ॥ ੨੧ ॥
ਸਾਸ ਸੁਸਰ ਪਿਤ ਮਾਤ ਕੁਲ ਲੱਜਯਾ ਦੇਤ ਨਿਵਾਰ ।
ਭੁਜਾ ਕਾਢ ਪਰ ਸਭਾ ਮੇਂ ਉਪਦੇਸ਼ਤ ਨਰ ਨਾਰ ॥ ੨੨ ॥
ਜਨਨੀ ਜਨਕ ਸਿਉ ਜਨ ਰਰੇ ਮੁਖ ਤੇ ਐਸ ਅਲਾਪ ।
ਨਿਜ ਵਿਵਾਹਿ ਤੁਮ ਪੁੰਨ ਕਰੋ ਯਾਂ ਤੇ ਪਰੇ ਕੀ ਪਾਪ॥ ੨੩ ॥

[ਸੋਰਠਾ]

ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਨੇਮ ਸਮ ਦਮ ਸਰਧਾ ਉਪਰਾਮਤਾ।
ਹਰ ਪਦ ਪਰਮ ਪ੍ਰੇਮ ਤੱਤ ਗਿਆਨ ਖੈ ਵਾਸ਼ਨਾਂ ॥ ੨੪ ॥
ਖਲ ਬਚ ਬਜਰ ਸਮਾਨ ਸਾਇਕ ਸਮਤੀਖਨ ਮਹਾਂ।
ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਦਿਆਲ ਮੇਹਰਵਾਨ ਸਹਿਤ ਸੰਤ ਕੋਮਲਹੀਏ ॥੨੫॥
ਬਿਜਲ ਤੇਜ ਕ੍ਰਿਸਾਨ ਮੁਘਧਨ ਬੈਨ ਕਠੋਰ ਅਤਿ।
ਸੰਤ ਉਰ ਸਿੰਧ ਸਮਾਨ ਪਰੇ ਟਰੇ ਕਿਛੁ ਖੇਦ ਨਹਿ ॥ ੨੬ ॥
ਸਾਧੂ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸੁਭਾਵ ਜੁਗੁ ਜੁਗ ਅੰਦਰ ਜਪ ਤਪੀ।
ਕਲ ਪਰਬਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਿਜ ਪ੍ਰਣ ਤਜ ਨਿਆਦਰ ਸਹਿੰ ॥੨੭॥

[ਛੰਦ ਗੀਆ ਮਾਲਤੀ]

ਨਿਰਸ ਔਖਧ ਬੀਜ ਬਿਨਖਿਤ ਨੀਚ ਭਵ ਤੇ ਪਾਰ ਹੈਂ।
ਭੂਪਾਲ ਤਜ ਨਿਜ ਧਰਮਭਗਤਅਨੀਤਨਿਆਇਬੀਚਾਰਹੈਂ।
ਬਿਪ੍ਰ ਨਿਜ ਕੁਖ ਪੋਖ ਦੀਨ ਬਿਹੀਨ ਬੇਦ ਸ੍ਵੈ ਧਰਮ ਤੇ।
ਪੁਨ ਭਾਰਜਾ ਰਤਿ ਆਨ ਕਰ ਪਰ ਹੇਤ ਨਿਜਪਤ ਹਰਨਤੇ।੨੮।

[ਦੋਹਿਰਾ]

ਜਨਯ ਜਨਕ ਮੇਂ ਦੋਖ ਧਰ ਕਰਤ ਪੁਨਾ ਪੁਨ ਸੋਇ ॥
ਹਾਹਾ ਕਸ਼ਟ ਯਾ ਕਲਜੁਗੇ ਧੰਨ ਮਿਰਤ ਨਰ ਜੋਇ ॥ ੨੯ ॥

[ਕਬਿੱਤ]

ਕਲ ਕੇ ਉਪੱਦ੍ਰਵ ਇਤ ਬਿਬਦ ਪ੍ਰਕਾਰ ਲਖ ਧਾਰ ਅਵਤਾਰ ਕੀਓ ਦਾਸਨ ਨਿਹਾਲਸਾ। ਜੀਵ ਸੀਵ ਭੇਦ ਪਰੇ ਯਾਸ ਬ੍ਰਹਮ ਬੇਦ ਰਰੇ ਤਾਹਿੰ ਜੀਵ ਭਾਵ ਧਰੇ ਮੂੜ ਬੁਧ ਬਾਲਸਾ। ਸੰਤ ਗਊ ਬਿਪ੍ਰਹਿਤ ਧਰਮ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਗੁਰ ਦਸਮ ਧਰਤ ਕਰ ਖੜਗ ਨਿਰਾ-ਲਸਾਭੀਮ ਹਨੂੰ ਕੇ ਸਮਾਨ ਧੁਜਨੀ ਅਪਾਰ ਜਾਨ ਦੁਸ਼ਟਨ ਸੰਘਾਰ ਕੋ ਕੀਓ ਪ੍ਰਗਟ ਖਾਲਸਾ ॥ ੩੦ ॥

ਪਹੁਲ ਖੜਗ ਦੀਨ ਸਰਬ ਸਿਰਤਾਜ ਕੀਨ ਕੀਟ ਮ੍ਰਿਗਰਾਜ ਮਹਾਰਾਜ ਬਲਿਹਾਰਨੇ। ਬਰਦੀ ਦੀਨੀ ਮੇਹਰਵਾਨ ਕੰਘਾ ਕੜਾ

ਕੱਛ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਕੇਸਨਿ ਸਮਾਨ ਪੰਜ ਕਕੇ ਤਨ ਧਾਰਨੇ। ਮੀਣਾਂ ਅਉਮਸੰਦ ਮੋਨਾ ਨੜੀ ਕੁੜੀ ਮਾਰਕੋ ਨਾ ਤੁਰਕਨੀ ਭਜੋ ਸੋ ਖਟ ਦੋਖ ਯਿਹ ਨਿਵਾਰਨੇ। ਮਲੀਨ ਆਹਾਰ ਤਜੇ ਸਤ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਭਜੋ ਸੰਤ ਗਊ ਵਿਪਰ ਦਰੋਹੀ ਨਿੰਦਕ ਸੰਘਾਰਨੇ ॥ ੩੧ ॥

[ਦੋਹਿਰਾ]

ਦੇਸ ਬਦੇਸ ਸੁਜੀਤ ਅਰ ਫਤੇਹ ਨਿਸਾਨ ਬਜਾਇ।
ਧਰਮ ਬੀਜ ਗੁਰ ਬੋਇਓ ਦਹਦਿਸ ਪੰਥ ਚਲਾਇ ॥ ੩੨ ॥

[ਚੌਪਈ]

ਕਾਰਨ ਕਰਨ ਅਚਲ ਅਬਨਾਸ਼ੀ। ਪੁਰ ਅਨੰਦ ਬੈਠੇ ਸੁਖਰਾਸੀ
ਦਇਆ ਸਿੰਘ ਲੌਂ ਜੇ ਅਧਕਾਰੀ। ਦੋਇ ਕਰ ਜੋੜ ਸੁ ਬਿਨੈ ਉਚਾਰੀ
ਭਗਵਨ ਪੂਰਬ ਰਹਿਤ ਬਖਾਨੀ। ਅਰਥ ਸਹਿਤ ਹਮਰੇ ਮਨ ਭਾਨੀ
ਯੇਹ ਰਾਵਰ ਮਰਯਾਦਾ ਜੋਈ। ਧਾਰਨ ਸਹਿਤ ਮੁਕਤ ਸਭ ਹੋਈ
ਉਰ ਅੰਤਰ ਉਹ ਕਵਨ ਕਕਾਰ। ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੋ ਦੇਤ ਨਿਵਾਰ
ਕਹੁ ਕਰਣਾ ਕਰ ਮੋਹਿ ਉਪਦੇਸ਼। ਰਾਵਰ ਕਰਣਾ ਹਰੇਕਲੇਸ।੩੩।

[ਦੋਹਿਰਾ]

ਦੁਸ਼ਟਨ ਜੋ ਉਰ ਅਤਿ ਦਹੇਂ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਤੇ ਆਦ।
ਇਨ ਸਤ੍ਰਨ ਤੇ ਹਨਨ ਕੀ ਭਾਖੇ ਗੁਰ ਮਰਯਾਦ ॥ ੩੪ ॥

[ਗੁਰੂ ਬਚਨ ॥ ਛੰਦ]

ਕੰਘੇ ਕੇਸ ਕੜੇ ਕਛ ਕਰਦਾਂ ਕੱਕੇ ਪੰਜ ਪਿਖੀਜੇ।
ਕਾਚੇ ਤਨ ਪ੍ਰਕਾਚ ਪਸਾਰਾ ਇਨ ਅਭਮਾਨ ਨ ਕੀਜੇ ॥ ੩੫ ॥

[ਅੰਤਰ ਕਕਾਰ ਵਰਨਣੰ ਗੁਰਉਪਦੇਸ਼ ਛੰਦ]

ਕੜਾ ਕਾਇਮ ਦਿਲ ਕਰਨੀ ਕੰਘਾ ਕੇਸ਼ਵ ਨਾਮ ਸੁਕੇਸ।
ਕ੍ਰਿਪਾ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਸੀਸ ਨਿਜਧਾਰੋ ਕਾਟੋ ਨਿਖਲ ਕਲੇਸ਼।
ਨਿਰਮਲ ਕਰਮ ਕਾਛ ਕਟ ਪਹਿਰੋ ਨੀਤ ਸੁਨੇਘ ਬਨਾਵੈ।
ਰਹਿਤ ਰਹੋ ਪੰਜ ਕਕੇ ਯਿਹ ਤਬ ਗੁਰਕੇ ਸਿੰਘ ਸਦਾਵੈ ॥੩੬॥

ਗਾਤ੍ਰੇ ਗਿਆਨ ਖੜਗ ਕੋ ਪਾ ਕਰ ਪਹੁਲ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਲੀਜੇ।
ਵਿਚਾਰ ਸਿਖਾਵਨ ਗੁਰ ਤੇ ਲੇ ਹਰ ਨਾਮ ਅਮੀਰਸ ਪੀਜੇ।
ਟੋਪੀ ਟੋਏ ਪਰ ਪੰਥੀ ਮਤ ਬੇਦ ਵਿਰੁਧ ਜੋ ਵਰਤੇ।
ਗੁਰ ਸਿੰਮ੍ਰਤ ਕੋ ਕਹਿਓਨ ਮਾਨੇ ਤੇ ਨਰ ਨਰਕੇ ਪੜਤੇ॥ ੩੭॥
ਮੀਣੇ ਮੇਰ ਤੇਰ ਕੋ ਤਜੀਏ ਮਨ ਮਸੰਦ ਅਤਿ ਭਾਰੀ।
ਮੋਨਾ ਸੋ ਮਨ ਕੀ ਮਤਿ ਚਾਲੇ ਨੜੀ ਭੁਰਤ ਪ੍ਰਨਾਰੀ।
ਕੂੜ ਅਲਾਪ ਕੁੜੀ ਹਤਿ ਜਾਨੋ ਇਨ ਸਭ ਹਨ ਸੰਗ ਜੋਈ।
ਤਜੋ ਭਜੋ ਸਤ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਸੁ ਬਹੁਰ ਜਨਮ ਨਹਿੰ ਹੋਈ।੩੮।
ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਂ ਆਦ ਤੁਰਕਣੀ ਤਿਆਗੋ ਫਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਬਜਾਵੇ।
ਫਾਰਗ ਹੋਵੇ ਬਦ ਕਰਮਨ ਸਿਉਂ ਕੁੱਠਾ ਕੁਫਰ ਤਜਾਵੇ।
ਗੁਰ-ਮਰਯਾਦ ਧਰੋ ਯਿਹ ਰੀਤੀ ਸਚ ਜੁਗਤ ਜੁਗੋ ਜੁਗ ਜੀਵੋ।
*ਝਟਕਰ †ਝਟਕ ‡ਵਿਕਾਰ §ਬਕਰਾ¶ਸ਼ੌਕ ਸ਼ਰਾਬਾਂ ਪੀਵੇ।
ਘੋੜਾ ਪਉਨ ਨਾਮ ਕੀ ਪਾਖਰ ਨਿਹਕਰਮ ਸੁਜੀਨ ਕਸਾਈਏ।
ਜੋੜਾ ਜੋੜੇ ਬ੍ਰਿਤ ਬ੍ਰਹਮ ਕਰ ਨਿਰਗੁਣ ਢਾਲ ਫਿਰਾਈਏ॥੩੯॥
ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਕਮਾਨ ਸੁ ਬਾਣ ਪ੍ਰੀਤਕੇ ਪਹਿਰੋ ਅਕਲ ਸੰਜੋਈ।
ਗੁਣ ਕਰ ਕਮਰ ਕਟਾਰਾ ਬਾਂਧੋ ਫੌਜ ਤੁਰਕ ਕੀ ਜੋਈ।
ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਅਰ ਲੋਭ ਮੋਹੰ ਇਨ ਦੁਸਮਨ ਸੰਗ ਜੁਟੇ।
ਮਨ ਇਨ ਰਾਜਾ ਬਲ ਕਰ ਬਾਂਧ ਸੋਹੰ ਸਬਦ ਰਸ ਲੂਟੇ॥੪੦॥
ਚੱਕਰ ਚੌਫੇਰੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਪਸਾਰੋ ਚੌਦਸ ਭਵਨ ਮੰਝਾਰਾ।
ਰੰਮਤ ਗਜ ਚੀਟੀ ਤ੍ਰਿਣ ਬ੍ਰੂਚੇ ਅਸ ਨਿਜ ਰੂਪ ਤੁਮਾਰਾ।
ਵਵਾ ਹਾਹਾ ਗਗਾ ਰਾਰਾ ਤਾਤ ਪ੍ਰਜ ਇਨ ਜੋਈ।
ਸ੍ਰਵਣ ਕੀਜੇ ਗੁਰਮੁਖ ਦਵਾਰਾ ਧਰ ਉਰ ਭੀਤਰ ਸੋਈ॥੪੧॥

*ਛੇਤੀ। †ਕਾਮ ਕਰੋਧ, ਆਦੀ। ‡ ਵਿਕਾਰ ਰੂਪੀ। § ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਰਸ (ਨਾਮ ਭਜੋ) ਪੀਓ।

ਵਵਾ ਵਰਤਤ ਸਭ ਮੇਂ ਸੋਈ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਵਾਸਦੇਵਾ।
ਹਾਹਾ ਹੇਰੋ ਹਰ ਹਰ ਹਰਿ ਮੇਂ ਹਰ ਹਰ ਅਲਖ ਅਭੇਵਾ।
ਗਗੇ ਗੁਪਤ ਪ੍ਰਗਟ ਗੋਬਿੰਦਾ ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦੀ ਪਾਈਏ।
ਰਾਰੇ ਰਾਮ ਰੰਮਤ ਰਸ ਏਕਹੁ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਗੁਣ ਗਾਈਏ॥੪੨॥
ਰਰਤ ਅਭੇਦ ਭਾਵਨਾ ਧਰ ਨਰ ਚਤ੍ਰ ਵਰਨ ਯਿਹ ਨਾਮਾ।
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੁਖ ਬਿਸਰਾਮਾ।
ਸੰਸੈ ਮੈਂ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਜਲ ਅਗਿਆਨ ਅਥਾਹਾ।
ਸ੍ਰੀਵਾਹਿਗੁਰੂਨਾਮ ਜਹਾਜ ਤਾਸਪ੍ਰ ਚੜ੍ਹਨਰ ਪਾਰ ਪਰਾਹਾ॥੪੩॥
ਬੇਗਮਪੁਰ ਉਰ ਤਖਤ ਨਿਸਚਲਾ ਛਤ੍ਰ ਚੰਵਰਸਚ ਝੂਲੇ।
ਤਹਾਂ ਰੋਗ ਨ ਸੋਗਨ ਜਨਮਨ ਮਰਨਾ ਦੂਖ ਅਦੋਹਿਨ ਮੂਲੇ।
ਅਟਲ ਅਡੋਲ ਆਡਿਗ ਪਦ ਇਸਥੱਤ ਅਚਲ ਸ੍ਵਰੂਪ ਅਪਾਰਾ।
ਅਦਵੈ ਅਖਰ ਅਜਰ ਅਮ੍ਰਾਤਮ ਰੂਪ ਰੇਖ ਤੇ ਨਿਆਰਾ॥੪੪॥
ਸੋਹੰ ਹੰਸੋ ਜਗ ਜੰਕਾਰਾ ਸ਼ਬਦ ਅਨਾਹਦ ਵਾਜੇ।
ਪ੍ਰਗਟੇ ਓਤਪੋਤ ਪ੍ਰਮਜੋਤੰ ਪਿਖ ਰਵ ਸਸ ਅਗਨ ਸੁਲਾਜੇ।
ਅਬਨਾਸੀ ਪੁਰਖ ਪਰਮ ਪੁਰਖੋਤਮ ਸਿੰਘ ਅਸਰੂਪ ਸਜਾਵੇ।
ਤਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀਕਾ ਖਾਲਸਾ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀਕੀ ਫਤੇ ਗਜਾਵੇ।

[ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਵਾਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ੧੦ ਦੋਹਿਰਾ]

ਆਤਮ ਰਸ ਜਿਹ ਜਾਨਿਓਂ ਸੋਈ ਖਾਲਸਾ ਦੇਵ।
ਮੋ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭ ਮੈਂ ਤਾਸ ਮੈਂ ਰੰਚਕ ਨਾਹੀਂ ਭੇਦ॥ ੪੬ ॥

[ਸੋਰਠਾ]

ਦਾਤਾ ਦਾਨ ਦਹਿੰਦ ਧਰਮ ਪਾਲ ਖਲ ਦਲ ਹਨੇ।
ਪੁਨਾ ਤ੍ਰਾਨ ਕਰ ਹਿੰਦ ਗੋਦੁਜ ਕੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰੇ॥ ੪੭ ॥
ਸਭ ਜਿੰਦਨ ਮੇਂ ਜਿੰਦ ਤੇਜਨ ਮੇਂ ਅਤਿ ਤੇਜ ਸੋ।
ਅਸ ਸਿੰਘ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਭ ਜੋਤਨ ਮੇਂ ਜੋਤ ਜਹਿੰ॥ ੪੮ ॥

ਸੂਤ੍ਰਾਤਮ ਸਭ ਰੀਤ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਦਸ ਰੂਪ ਧਰ।
ਅਹੰ ਮਮਤਾ ਨਹਿੰ ਚੀਤ ਨਮੋਂ ਨਮੋਂ ਸਭਹਿਨ ਕਰੋਂ ॥ ੪੯ ॥

[ਕਵੀਓ ਵਾਚ ਸੋਰਠਾ]

ਪਾਵਤ ਪਦ ਨਿਰਬਾਣ ਪੜ੍ਹੇ ਸੁਣੇ ਚਿਤ ਜੋ ਧਰੇ।
ਬ੍ਰਹਮ ਆਤਮ ਸੁਖਧਾਮ ਨਿੱਜ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੇਂ ਲੀਨ ਹੁਇ ॥ ੫੦॥
ਨਿਸਦਿਨ ਭਜੇ ਜੋ ਰਾਮ ਨਰ ਤਨ ਧਰ ਫਲ ਸੋ ਲਹਿ।
ਸੰਪੂਰਨ ਸਭ ਕਾਮ ਜਨਮ ਮਿਰਤ ਭੌ ਨਾਹਿੰ ਤੁਹਿ ॥ ੫੧ ॥
ਨਿਜ ਭਗਤ ਪਰ ਦਿਆਲ ਨਿਰਗੁਣ ਸਰਗੁਣ ਬਪ ਧਰੇ।
ਨਦਰੀ ਨਦਰ ਨਿਹਾਲ ਨਮੋਂ ਨਮੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕੰ ॥ ੫੨ ॥

[ਸੋਰਠਾ]

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਮਯਾ ਅਪਾਰ ਤਹਿ ਪਗ ਰਜ ਨਿਜ ਸੀਸ ਧਰ।
ਬਾਰੰਬਾਰ ਜੁਹਾਰ ਯਸ ਮਤਿ ਅਸਤੋਤ੍ਰ ਕਰੋਂ ॥ ੫੩ ॥

੧ ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਅਸਤੋਤ੍ਰ ਲਿਖਜਤੇ

[ਛੰਦ]

ਓਅੰ ਨਮਸਤ ਦੇਵ ਨਾਨਕੰ।
ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਅਨਿਕ ਰਹਿਤ ਅਵੇਦ ਬੇਦ ਭਾਨਕੰ।
ਅਬਾਧੰ ਨੇਤ ਨੇਤੰ ਯਾਸ ਮੁਨ ਮਾਨਕੰ।
ਤ੍ਰਈਕਾਲ ਅਭਾਵੰ ਚਿਦੰ ਰੂਪ ਸਾਨਕੰ।
ਸਰਬ ਜੋਤੰ ਜੋਤ ਓਤ ਪੋਤ ਸਮਾਨਕੰ।
ਪ੍ਰਗਟੰ ਸਾਧ ਸੰਗੇ ਨਾਨਕ ਨਿਰਬਾਣਕੰ।
ਓਅੰ ਨਮਸਤ ਦੇਵਨਾਨਕੰ ॥ ੧ ॥
ਨਮੰ ਸਮਸਤ ਭਾਂਤ ਹੈ ਅਜੈ ਅਖੈ ਅਖੇਦਨੰ।
ਪਰ ਭੇਦ ਭਰਮ ਤੇ ਅਹੈ ਅਛਲ ਅਮਲ ਅਛੇਦਨੰ।
ਬਿਧੰ ਨਿਖੇਦ ਭੇਦ ਬਾਦ ਬੰਦ ਮੋਖ ਨਾਜਰੰ।
ਗੁਣ ਕ੍ਰਿਯਾ ਜਾਤ ਔ ਪ੍ਰਮੇਵ ਅੰਸ ਨਾਮਰੰ।
ਕਲਪਨਾ ਉਪਾਧ ਤੇ ਵਿਹੀਨ ਅਪਰ ਮਾਨਕੰ।
ਸੁਕੇਵਲੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮਾਨਮਸਤ ਦੇਵ ਨਾਨਕੰ ॥ ੨ ॥
ਪ੍ਰਮਾਣ ਜੋ ਵਿਸ਼ੈ ਕਰੇ ਪ੍ਰਤੱਖ੍ਯ ਆਦਿ ਲੌਕਕੰ।
ਸੁ ਨੀਰ ਮ੍ਰਿਗ ਕੇ ਸਮਾ ਅਸਤ ਜੜ ਦੇਖਮੰ।
ਪ੍ਰਕਿਤ ਕ੍ਰਿਤ ਭੇਦ ਭਾਨ ਹੈ ਅਨੰਤ ਜਾਤਰੰ।
ਯਿਹ ਜਾਵਤ ਪ੍ਰਪੰਚ ਤਾਸ ਮੇਂ ਸੁ ਵਾਰ ਮਾਤਰੰ।
ਅਨੰਦ ਸਤ ਚੇਤਨੀ ਯਥਾ ਉਜਿਆਰ ਭਾਨਕੰ।
ਸੁਕੈਵਲੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮਾਨਮਸਤ ਦੇਵ ਨਾਨਕੰ ॥ ੩ ॥
ਆਖਿਰੰ ਅਵੈਵ ਰਹਿਤ ਆਲੰਬਨਾ ਕੋ ਧਾਰ ਹੈ।
ਅਕਾਲ ਮੂਰਤੀ ਸਦਾ ਅਚਲ ਨਿਰਾਕਾਰ ਹੈ।
ਅਬਾਹ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਬਾਰ ਜਿਉਂ ਸਮਸਤ ਗੋਬਿੰਦੰ।

ਅਗਾਧ ਗਤੀ ਲਹਿ ਨ ਵੀਚਾਲ ਕਵੀ ਕੋਵਿੰਦੰ।
ਮਹਾਨ ਭਾਨ ਹੈਂ ਅਵੇਦ ਵਾਦ ਵਾਇ ਕਾਇ ਮਾਨਕੰ।
ਸੁਕੇਵਲੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮਾਨਮਸਤ ਦੇਵ ਨਾਨਕੰ ॥ ੪ ॥
ਨਿਰਗੁਣੰ ਵਿਕਾਰ ਹੀਨ ਆਸੰਗ ਜੁ ਨਿਰੰਜਨੰ।
ਅਹੰ ਸੋ ਸਰੂਪ ਅਨੂਪ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਭੇਦ ਭੰਜਨੰ।
ਆਦੁਤ ਨਿਤ ਪਰਮ ਮਰਮ ਵ੍ਰ ਜੋ ਕਰੇ।
ਅਪ੍ਰੇਖਾ ਦੇਖਾ ਭੇਦਾ ਗੰਮ ਆਪ ਆਪਨੋਂ ਅਹੇ।
ਆਵਿਅਕਤ ਵਿਅਕਤ ਧਾਰ ਆਪ ਆਪ ਹੀ ਨਮਾਮਕੰ।
ਸੁਕੇਵਲੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮਾਨਮਸਤ ਦੇਵ ਨਾਨਕੰ ॥ ੫ ॥
ਲੇਸ ਪੁਨ ਪਾਪ ਨ ਸੁਖੰ ਸ੍ਵਰੂਪ ਜੋ ਅਹੇ।
ਅਪਾਰ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤ ਕ੍ਰਿਤ ਸੁਭਾ ਸੁਭ ਨ ਰਹੇ।
ਪ੍ਰਛੇਦ ਦੇਸ ਕਾਲ ਵਸਤ ਯਾਸ ਮੇਂ ਸੁਨਾਗਤੰ।
ਸੁਰਾਗ ਦਵੈਖ ਆਦ ਅਪਮਾਨ ਮਾਨ ਨਾਮਤੰ।
ਅਧਜਾ ਰੋਪਾਸਤ ਧੀਰ ਤਾਸ ਮੇਂ ਬਖਾਨਕੰ।
ਸੁਕੈਵਲੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮਾਨਮਸਤ ਦੇਵ ਨਾਨਕੰ ॥ ੬ ॥
ਸੰਮ੍ਰਿਤ ਆਸਾਰ ਮੁਨ ਪੁਰਾਨ ਸੁਰਤ ਗਾਇਨੰ।
ਅਸਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਮਾਨ ਜੜ੍ਹ ਦੁਖ ਹੇਤ ਲਾਇਨੰ।
ਭੋਗ ਮੈਂ ਅਗਾਧ ਰੋਗ ਸੋਗ ਤਿਨ ਮੈਂ ਭਏ।
ਬਿਅੰਤ ਖੇਦ ਹਾਨ ਤੇ ਗਿਲਾਨ ਰਾਗ ਜੋ ਅਹੇ।
ਸਮਸਤ ਭੋਗ ਭਾਵਤ ਜੇ ਕਾਕ ਵਿਸ਼ਟ ਮਾਨਕੰ।
ਸੁਕੈਵਲੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮਾਨਮਸਤ ਦੇਵ ਨਾਨਕੰ ॥ ੭ ॥
ਬਚਿੱਤ੍ਰ ਰਾਗ ਰੰਗ ਰਥ ਫੀਲ ਸੀਲ ਕਾਮਨੀ।
ਸੁਚਾਰ ਭੱਟ ਲਸ਼ਕਰੰ ਅਉ ਨਾਹਿੰ ਸੂਬ ਆਮਨੀ।
ਸੁਫਨੇ ਸਰਿਸ਼ਟ ਨਿਸ਼ਟ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਮਾਨ ਨਾ ਰਹੇ।

ਸੁਰੇਸ ਬ੍ਰਿੰਦ ਆਦ ਦੇਵ ਕਾਲ ਬਿਆਲ ਨੇ ਗਹੇ।
ਸੁਧੂਰ ਬਾਦਰੇ ਸਮੰ ਚਲੰਤ ਯਿਹ ਜਹਾਨਕੰ।
ਸੁਕੈਵਲੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮਾਨਮਸਤ ਦੇਵ ਨਾਨਕੰ॥ ੮॥
ਸ਼ਲੰਸ ਮਾਇ ਛਾਯਾ ਰਸ ਏਕ ਨ ਰਹੇ ਕਦੰ।
ਸੁਰੇਸ ਬ੍ਰਿੰਦ ਲੋਕ ਲੌ ਯਥੀਵ ਬੁਦ ਬੁਦੋਦਧੰ।
ਯਥਾ ਸੁ ਦਮਕ ਦਾਮਨੀ ਖਿਣਾਦ ਮੇਂ ਪਲਾਏ ਹੈਂ।
ਸੁ ਰਾਜ ਬਾਜ ਜੋਬਨੰ ਤਥਾ ਸਮਸਤ ਜਾਏ ਹੈਂ।
ਅਜ ਨੰਦਨੰ ਤਜੰਤ ਫਾਰਕੇ ਸਮਾਨਕੰ।
ਸੁਕੈਵਲੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮਾਨਮਸਤ ਦੇਵ ਨਾਨਕੰ॥ ੯॥
ਸੀਪ ਰੂਪ ਰਜ ਸੂਪ ਨੀਰ ਭਾਨ ਜਾਨੀਏ।
ਅਸਤ ਨਭ ਨੀਲ ਸੰਖ ਪੀਤ ਕੇ ਸਮਾਨੀਏ।
ਕੂੰਮਠ ਰੋਮ ਸਸੇ ਸੀਂਗ ਬਾਂਝ ਪੂਤ ਹੈਂ ਯਥਾ।
ਗੰਧ੍ਰਬ ਗਾਂਮ ਠੂਠ ਚੋਰ ਤੂਸ ਤੰਦਲੰ ਤਥਾ।
ਅਸਤ ਸਤ ਤੇ ਬਹੀਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਮਾਤ੍ਰ ਮਾਨਕੰ।
ਸੁਕੈਵਲੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮਾਨਮਸਤ ਦੇਵ ਨਾਨਕੰ॥ ੧੦॥
ਕਾਰਜ ਸਮ੍ਰਿਦ ਘਟ ਮਟ ਹਾਟ ਭੂਖਨੰ।
ਆਯਦ ਲੋਸ਼ਟ ਪਟ ਤੰਤਨੰ ਸੁ ਪੂਖਨੰ।
ਬਾਰ ਜਿਉਂ ਤੁਰੰਗ ਬਿਆਰ ਧੂਲ਼ ਚਿੜੰਗ ਪਾਵਕੰ।
ਤਥਾ ਸਮਸਤ ਜੀਵ ਸੀਵ ਭੇਦ ਯਿਹ ਨਸਾਵਕੰ।
ਚੇਤਨੰ ਅਖੰਡ ਏਕ ਸੁਰਤਿ ਯਿਹ ਬਖਾਨਕੰ।
ਸੁਕੈਵਲੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮਾਨਮਸਤ ਦੇਵ ਨਾਨਕੰ॥ ੧੧॥
ਲਖੇ ਸਮਸਤ ਚੇਤਨੰ ਅਸਾਰ ਭਾਵਨਾ ਤਜੇ।
ਸੋਹੰ ਬ੍ਰਹਮ ਅਸਮੀਯ ਅਸੰਸ ਬ੍ਰਿਤ ਮੋਂ ਭਜੇ।
ਕਲਪਤ ਅਸਾਰ ਕੋ ਆਧਾਰ ਭੂਤ ਸਾਰ ਹੈ।

ਜਿਉਂ ਕਟਕ ਕੁੰਡਲ ਹਾਟ ਭੇਦ ਨ ਨਿਹਾਰ ਹੈ।
ਉਪਿ ਇਸੱਥ ਤੇ ਜੋ ਦ੍ਰਿਸ ਤਾਸ ਮੇਂ ਸਮਾਨਕੰ।
ਸੁਕੇਵਲੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮਾਨਮਸਤ ਦੇਵ ਨਾਨਕੰ॥ ੧੨ ॥
ਅਨਿਕ ਭੇਦ ਯਾਸ ਨਾ ਸੁਰੰਚ ਬੇਦ ਗਾਵ ਹੈ।
ਪ੍ਰਮਾਤਮ ਅਸੰਗ ਸਾਖ ਸਾਖੀ ਯਿਹ ਅਭਾਵ ਹੈ।
ਦ੍ਰਿਕ ਦ੍ਰਿਗ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਨਾਜ ਅਚਲੰ ਅਨੂਪ ਹੈ।
ਅਗਿਆਨ ਗਿਆਨ ਤੇ ਵਹੀਨ ਕੇਵਲੰ ਸਰੂਪ ਹੈ।
ਬੇਦ ਭੇਦ ਵੇਦਨ ਅਵੇਦ ਬੇਦ ਭਾਨਕੰ।
ਸੁਕੇਵਲੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮਾਨਮਸਤ ਦੇਵ ਨਾਨਕੰ॥ ੧੩ ॥
ਯਾ ਸਤੋਤ੍ਰ ਪਠੇ ਸੁਨੇ ਹੀਏ ਸੁਧਾਰਨੰ।
ਸਮਸਤ ਹੀ ਅਪਾਰ ਦੂਖ ਸਿੰਧ ਤੇ ਉਧਾਰਨੰ।
ਤੂੰਜਾ ਮਿਯੰ ਬਿਭੰ ਭਰਮੰ ਅਗਾਧ ਬੋਧ ਪਾਏ ਹੈਂ।
ਅਸੰਗ ਨਿਰਵਿਕਾਰ ਅਸਰੂਪ ਨਿਜ ਗਾਏ ਹੈਂ।
ਦ੍ਰਿਸ਼ਾ ਦ੍ਰਿਸਯ ਯਾਵਤ ਸਰੂਪ ਸੋ ਨ ਆਮੀਯੰ।
ਸਮਸਤ ਨਾਨਕੰ ਗੁਰੰ ਨਮਾਮੀਹੰ ਨਮਾਮੀਹੰ।
ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਨਾਨਕੰ ਗੁਰੰ ਨਮਾਮੀਹੰ ਨਮਾਮੀਹੰ॥ ੧੪ ॥

[ਦੋਹਿਰਾ]

ਅਸਤੋਤ੍ਰ ਸਪੂਰਣੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਦ ਜੁਹਾਰ।
ਅਨਿਕ ਰਹਿਤ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਲੀਨ ਮਨੁੱਸ਼ ਅਵਤਾਰ ॥ ੧੫ ॥
ਉੱਜਲ ਬੇਦੀ ਬੰਸ ਕਰ ਗਮਨੇ ਦੇਸ ਬਦੇਸ।
ਕਲ ਜਨ ਕਲ ਮਲ ਹਤਿ ਕੀਓ ਸਤਿਨਾਮ ਉਪਦੇਸ਼ ॥੧੬॥
ਅਹੰਗਤਾ ਮਮਤਾ ਨਾਹਿੰ ਉਰ ਸਰਬੇ ਏਕ ਸਮਾਨ।
ਸਮਦਰਸੀ ਕੋ ਦੇਤ ਨਹਿੰ ਪੁੰਨ ਪਾਪ ਫਲ ਆਨ ॥ ੧੭ ॥

[ਗਾਥਾ ਮਾਲਤੀ ਛੰਦ]

ਅਨੇਕ ਜਗ ਅਸਮੇਧ ਲੌ ਦਿਜ ਧੇਨ ਦਾਨ ਅਪਾਰ।

ਵਲੀ ਦੇਵ ਨੰਦੇ ਬਿਧ ਯਥਾ ਕਰ ਹੋਵਨ ਬਹੁ ਪ੍ਰਕਾਰ ॥ ੧੮॥
ਬ੍ਰਹਮ ਧੇਨ ਤ੍ਰਈਲੋਕ ਲੌ ਕਰ ਲੈ ਅਸੀਯ ਸੰਘਾਰ ਹੈ।
ਪੁੰਨ ਪਾਪ ਤਹਿੰ ਫਲ ਦੇਤ ਨਹਿੰ ਅਹੰਭਾਵ ਨਾਹਿੰ ਜੁ ਧਾਰ ਹੈ।
ਜਗਦੇਵ ਨੰਦਨ ਬਨਯਤੋਂ ਦ੍ਰੂਮ ਕਲਪੱਤ੍ਰ ਸਮ ਜਾਨੀਏਂ।
ਸੁਰਸਰੀ ਸਮੰ ਯਿਹ ਸਮਸੱਤ ਜੱਲ ਪੁਨ ਰੂਪ ਕ੍ਰਿਯਾ ਮਾਨੀਏਂ।
ਖਿਤ ਆਹਿ ਨਿਖਲ ਵਿਨਾਰਸੀ ਰਰਗਿਰਾ ਜਿਤ ਸੁਰਤੀ ਸਮੰ।
ਸੰਪੂਰਣੰ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਜਾਹਿੰ ਨਿਹਾਰ ਅਜ ਆਤਮ ਰਮੰ ॥ ੧੯॥
ਨਿਖਲ ਤੀਰ੍ਥ ਸਲਲਿ ਮੱਜਨ ਏਵ ਦੱਤ ਅੰਚਲ ਦੀਓ।
ਜਗਕੋਟ ਸੇਵ ਸਮਸੱਤ ਦੇਵ ਆਭੇਵ ਤਹਿੰ ਪੂਜਨ ਕੀਓ।
ਸੰਸਾਰ ਸਾਇਰ ਉਧਾਰ ਪਿਤ੍ਰ ਤ੍ਰਈ ਲੋਕ ਭੀ ਕਰ ਪਾਵਨੰ।
ਖਿਨਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਵੀਚਾਰ ਇਸਥੱਤ ਮਨੁ ਜਿਸੇ ਤਜ ਆਮਨੰ।੨੦।

[ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਛੰਦ]

ਅਦਵੈਹੰ ਸਦਾ ਅਖੰਡ ਅਚਲੰ ਅਨੂਪੰ।
ਅਨੰਤੰ ਅਪਾਰੰ ਮਮੰ ਸਰਬ ਰੂਪੰ।
ਰਰੰ ਬੇਦ ਅਭੇਦੰ ਜੁ ਤ੍ਰਿਣੰ ਬ੍ਰਿੰਚਾ।
ਸੁਹੰ ਪ੍ਰਮ ਬ੍ਰਹਮੰ ਕੋ ਭੇਦੰ ਨਰੰਚਾ ॥ ੨੧ ॥
ਜੇਤੰ ਆਸੁਰ ਸੁਰੰ ਨਰ ਨਾਰ ਬੰਦੰ।
ਕਲਿਆਨ ਰੁਪੰ ਸੁਹੰ ਨਿਤਾ ਨੰਦੰ।
ਅਬਾਧੰ ਤ੍ਰਿਕਾਲੇ ਕਥੰ ਤਤ਼ ਬੇਤੰ।
ਖਟੰ ਚਤ੍ਰ ਜਾਹੰ ਰਰੰ ਨੇਤ ਨੇਤੰ ॥ ੨੨ ॥
ਮਨੰ ਵਾਕ ਜੇਤੰ ਮਮੰ ਸਰਬ ਬਾਨੀ।
ਸੁਹੰ ਦੇਹੁ ਧਾਰੰ ਪੁਰੰ ਜੀਵ ਖਾਣੀ।
ਸ੍ਰਗਤ ਭੇਦੰ ਸੂਨੰ ਜੋ ਰਹਿਤੰ ਪ੍ਰਛੇਦਾ।
ਸੁਮਈ ਏਵ ਸ੍ਰਬੰ ਬਖਾਨੰ ਯਿਹ ਬੇਦਾ ॥ ੨੩ ॥

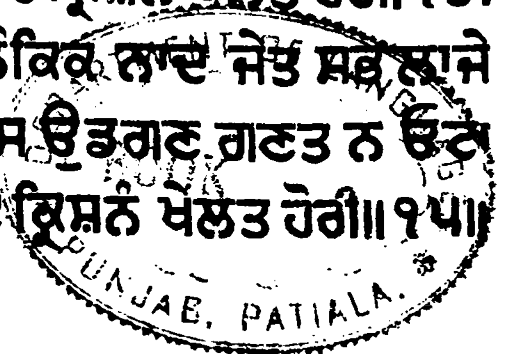
੧ ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਬ ਆਭੇਦ ਹੋਰੀ ਲਿਖਯਤੇ

[ਡਿਉਢ ਚੌਪਈ]

ਓਅੰ ਸਤਿ ਚਿਤ ਅਨੰਦ ਰੂਪਾ। ਊਚ ਨ ਨੀਚ ਰੰਗ ਅਰ ਭੂਪਾ
ਜੋਗ ਨ ਜਗ ਜਪ ਤਪ ਬ੍ਰਤ ਪੂਜਾ। ਹਰ ਹਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੰ ਅਵਰ ਨ ਦੂਜਾ
ਪਸਰ ਨਿਜ ਮਾਯਾ ਇਕੱਤ੍ਰ ਖਿਣੇਰੀ॥ਘਟਘਟ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੰ ਖੇਲਤ ਹੋਰੀ॥੧॥
ਊਧੋ ਪ੍ਰਿਤ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਨਾਇਓ। ਸੋਹੰ ਭਵੈਂ ਇਅੰ ਭੇਦ ਨ ਗਾਇਓ
ਪੁਨ ਅਰਜਨ ਪ੍ਰਿਤ ਰਰਤ ਅਭੇਦਾ॥ਬ੍ਰਹਮ ਅਨਾਦ ਅਨੰਤ ਅਖੇਦਾ
ਯਾਦਵ ਮਾਯਾ ਮਾਤ੍ਰ ਹਰੇਰੀ।ਘਟ ਘਟ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੰ ਖੇਲਤ ਹੋਰੀ॥੨॥
ਅਲੌਕਿਕ ਪਦ ਜਾਂਕੋ ਮੁਨ ਭਾਖਤ। ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਹੇਤ ਸਨਾਖਤ
ਸਾਸਤ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਨ ਗਾਇਓ। ਜੋ ਅਸਰਾਰੀ ਸੇਸ ਸੁਨਾਇਓ
ਅਚਰਜ ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਭਇਓਰੀ॥ਘਟ ਘਟ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੰ ਖੇਲਤ ਹੋਰੀ।੩।
ਇਕ ਪਲ ਗੋਪੀ ਰਹਿਤ ਨ ਜਾਂ ਬਿਨ॥ਉਜਰਤ ਮਹਿਲ ਚੁਬਾਰੇ ਤਾਂ ਬਿਨ
ਅਵੇਸ ਅਮੰਗਲ ਜਾਂ ਬਿਨ ਹੋਈ। ਜ਼ਾਹਰ ਵਰਤਤ ਸੇ ਸਭ ਲੋਈ
ਮੋਹਨ ਬੰਸੀ ਧਰ ਸਖੀ ਸੋਰੀ। ਘਟ ਘਟ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੰ ਖੇਲਤ ਹੋਰੀ॥੪॥
ਸੈਨ ਸਾਰਥੀ ਸੂਬ ਸੁਵੇਸਾ। ਭਾਰਥ ਰਚਤ ਰਾਧਕੇ ਏਸਾ।
ਕੈਰਵ ਪਾਂਡਵ ਦੋ ਦਲ ਮਾਹੀ। ਸਮਰ ਕਰਤ ਹਰੀ ਦੂਸਰ ਨਾਹੀਂ
ਹਾਰਤ ਕੋ ਕਹਿੰ ਜੇਤ ਦੀਓਰੀ। ਘਟ ਘਟ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੰ ਖੇਲਤ ਹੋਰੀ।੫।
ਹਰਨ ਧਰਨ ਕੋ ਭਾਰ ਮੁਰਾਰੀ। ਮਾਯਾ ਮਾਤ੍ਰਿ ਮਰਤ ਧਾਰੀ
ਮਥਰਾ ਮਾਨਵ ਰੂਪ ਬਨਾਇਓ। ਅਚੂਜ ਬਾਣੀ ਅਚੂਜ ਕਾਇਓ
ਅਚਰਜ ਲੀਲ੍ਹਾ ਅਚਰਜ ਕੋਰੀ॥ਘਟ ਘਟ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੰ ਖੇਲਤ ਹੋਰੀ।੬।
ਕਰਤ ਕਲੋਲ ਬੋਲ ਮ੍ਰਿਦ ਬੈਣਾ। ਜਾਵਤ ਗੋਪੀ ਘਰ ਘਰ ਐਨਾ
ਜਗਨ ਨਾਥ ਜਗਦੀਸਰ ਮਾਧੋ। ਅਬੋਲ ਅਤੋਲ ਅਗਮ ਅਗਾਧੋ
ਅਚੂਜ ਮੁਰਲੀ ਧੁਨ ਜਿਨ ਕੋਰੀ॥ਘਟ ਘਟ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੰ ਖੇਲਤ ਹੋਰੀ।੭।

ਖੇਲਤ ਖੇਲ ਖਰਾਰੀ ਕਰਤਾ । ਉਤਪਤ ਇਸਥਤ ਅਰ ਸੰਘਰਤਾ
ਹਰਨ ਭਰਨ ਜਾਂਕੋ ਦ੍ਰਿਗ ਫੇਰਾ। ਵਿਸ ਸਮਸਤ ਤਹਿੰ ਕਰਤ ਨ ਹੇਰਾ
ਵਿਸ ਅਧਾਰ ਤੇ ਵਿਸ਼ਨ ਭਇਓਰੀ।ਘਟ ਘਟ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੰ ਖੇਲਤਹੋਰੀ।੮
ਗੋਤਮ ਨਾਰ ਖਿਨੇਕ ਉਧਾਰੀ। ਪਰਸਰਾਮ ਮਧ ਹਨ ਧਨ ਧਾਰੀ
ਕੁਬਜਾਂ ਭੀਲ੍ਹ ਅਜਾਮਲ ਗਨਕਾ।ਜੁਗਜੁਗ ਹਰਵਤਸਿਲਭਗਤਨਕਾ
ਹਨ ਦਸ ਸੀਸ ਲੰਕ ਜਿਨ ਤੋਰੀ।ਘਟ ਘਟ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੰ ਖੇਲਤ ਹੋਰੀ।੯
ਘਰ ਘਰ ਹਰ ਰੰਗ ਉਡਤ ਗੁਲਾਲਾ। ਜਮਨਾ ਤੀਰੇ ਅਜਬ ਖਿਆਲਾ
ਸੰਗ ਗੋਪੀਆਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮੁਰਾਰੀ। ਛੂਟਤ ਪ੍ਰਸ ਪਰ ਬਹੁ ਪਿਚਕਾਰੀ
ਹਰ ਰਸ ਭਿੰਨੀ ਰਾਧੇ ਗੋਰੀ। ਘਟ ਘਟ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੰ ਖੇਲਤ ਹੋਰੀ॥੧੦॥
ਙ੍ਯਾਨੀ ਧ੍ਯਾਨੀ ਚਤ੍ਰ ਸਿਆਨੇ।ਬਿਨ ਸਤਿਗੁਰ ਅਸ ਮਰਮ ਨ ਜਾਨੇ
ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਪੁੰਨ ਪਾਪ ਨ ਲੇਸਾ। ਰੈਹਤ ਕਲਪ ਨਾ ਨਿਖਲ ਕਲੇਸਾ
ਦੇਸਕਾਲ ਵਸਤ ਬਿਨ ਜੋਰੀ। ਘਟ ਘਟ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੰ ਖੇਲਤ ਹੋਰੀ ॥੧੧॥
ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਬਚਿੱਤ੍ਰ ਰਚਿਤ ਨੰਦ ਲਾਲਾ ।ਗੋਕਲ ਗੋਪੀ ਗਊ ਗਵਾਲਾ
ਨਾਗ ਨਥਤ ਹਰੀ ਕੰਸ ਸੰਘਾਰਾ। ਗ੍ਵਾਲਨ ਰੱਖ੍ਯਕ ਕਰ ਗਿਧਾਰਾ
ਪਤੀਆ ਦੀਨੋ ਸੁਰਪਤ ਕੋਰੀ। ਘਟਘਟ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੰ ਖੇਲਤ ਹੋਰੀ।੧੨।
ਸ਼ਾਮ ਚਰਨ ਕੁਬਜ਼ਾਂ ਰਤਿ ਕੀਨੋ। ਤਹਿੰ ਹਰੀ ਤੁਰਤ ਮੁਕਤ ਪਦ ਦੀਨੋ
ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਸੁ ਬਿਦ੍ਰਤ ਧਆਯੋ।ਦੁਰਯੋਧਨ ਤਜ ਤਹਿੰ ਘਰ ਆਯੋ
ਖਾਵਤ ਸਾਗ ਬਿੰਜਨ ਤਜਿਓਰੀ।ਘਟਘਟ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੰ ਖੇਲਤਹੋਰੀ।੧੩।
ਜਾਤ ਪਾਤ ਨਹਿੰ ਵਰਣ ਅਸ਼੍ਰਮਾ। ਤ੍ਰਿਗੁਣ ਅਤੀਤ ਭੇਦ ਨਹਿੰ ਭਰਮਾ
ਪ੍ਰਿਤਕ ਬੋਧ ਤ੍ਰਈਕਾਲ ਅਬਾਧੰ। ਅਪ੍ਰੇਖ ਅਦੇਖ ਅਜਨ ਅਨਾਦੰ
ਲਖਤ ਨਾ ਯਾਸ ਵਿਖੇ ਮਤ ਭੋਰੀ।ਘਟ ਘਟ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੰ ਖੇਲਤੁ ਹੋਰੀ।੧੪।
ਝੁਣ ਰੁਣ ਮੁਰਲੀ ਅਲੌਕਿਕ ਬਾਜੇ। ਲੋਕਿਕ ਨਾਦ ਜੋਤ ਸਭ ਲਾਜੇ
ਦਮਕ ਸਮਾਨ ਨ ਦਾਮਨੀ ਕੋਟਾ।ਰਵਿਸਸ ਉਡਗਣ ਗਣਤ ਨ ਓਟਾ
ਅਦਭੁਤ ਪ੍ਰਮ ਜੋਤ ਪੁਰਖੋਰੀ। ਘਟ ਘਟ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੰ ਖੇਲਤ ਹੋਰੀ॥੧੫॥

ਵਾਜਿਤ ਸੁ ਜਹਿੰ ਆਪ ਜਨਾਏ । ਅੰਮ੍ਰਤ ਹਰ ਰਸ ਹਰ ਤੇ ਪਾਏ
ਗੁਰ ਕਰਣਾਕਰ ਸੰਤ ਮਿਲਾਇਓ। ਸੰਤ ਸੰਗ ਤੇ ਹਰਿ ਦ੍ਰਿਸਟਾਇਓ
ਜਿਤ ਜਿਤ ਪੇਖੋਂ ਤਿਤ ਤਿਤ ਸੋਰੀ।ਘਟਘਟ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੰ ਖੇਲਤ ਹੋਰੀ।੧੬।
ਟਿਕਤ ਟੈਹਲ ਮਨ ਸੰਤਨ ਸੰਗੇ । ਹਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਵਤ ਹਰ ਹਰ ਰੰਗੇ
ਗੁਰ ਕਰਣਾਕਰ ਲਖ ਅਸ ਭੇਵਾ। ਮਨ ਮਧ ਸੂਦਨ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਦੇਵਾ
ਮਨਮੋਹਨ ਮਧ ਭੇਦ ਨ ਹੋਰੀ। ਘਟ ਘਟ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੰ ਖੇਲਤ ਹੋਰੀ ।੧੭।
ਠਾਕਰ ਅਚਰਜ ਠਾਟ ਰਚਾਇਓ । ਕਾਨ੍ਹ ਗੋਪੀਆਂ ਰਾਸ ਮਚਾਇਓ
ਨਾਚਤ ਗੋਪੀ ਨਾਚਤ ਕਾਨ੍ਹਾ । ਨਾਚਤ ਚੌਦਸ ਭਵਨ ਜਹਾਨਾ
ਨਾਚ ਨਚਾਵਤ ਪ੍ਰੇਰਕ ਜੋਰੀ। ਘਟ ਘਟ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੰ ਖੇਲਤ ਹੋਰੀ ॥੧੮॥
ਡੌਰੂ ਬਾਜ ਨਿਚਾਵਤਿ ਭੂਤਾ । ਜਟਾਂ ਸੀਸ ਗੰਗ ਸ਼ਿਵ ਅਵਧੂਤਾ
ਰੁੰਡ ਮਾਲ ਬਿਆਲ ਕੰਠ ਨੀਲਾ। ਤਰੇ ਖਾਲ ਸਿੰਘ ਅਚਰਜ ਲੀਲ੍ਹਾ
ਰਰ ਹਰ ਕਥਾ ਉਮਾਪ੍ਰਿਤ ਸੋਰੀ। ਘਟ ਘਟ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੰ ਖੇਲਤ ਹੋਰੀ।੧੯।
ਢਾਏ ਉਸਾਰੇ ਉਸਰੇ ਢਾਏ । ਅਦਭੁੱਤ ਕਰਨੀ ਬੇ ਪ੍ਰਵਾਹੇ
ਸ਼ਹਿਰ ਉਜਾੜ ਉਜਾੜ ਬਜ਼ਾਰਾ। ਆਪ ਉਪਾਏ ਖਪਾਵਨ ਹਾਰਾ
ਉਤਪਤ ਪ੍ਰਲੇ ਨਿਮਖਜੁ ਸੋਰੀ।ਘਟ ਘਟ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੰ ਖੇਲਤ ਹੋਰੀ।੨੦
ਨਾਸਤ ਦੁਰਮਤ ਦੰਭ ਦਵੈਤੰ । ਸੰਤਨ ਸੰਗ ਪ੍ਰਮ ਪਦ ਲੇਤੰ
ਮਾਨ ਮੋਹਿ ਮਮਤਾ ਭਰਮ ਪੋਟਾ। ਹਾਰ ਮਾਹਗਹਿ ਸੰਤਨ ਓਟਾ
ਪਤਤ ਪਾਵਨੰ ਪਾਏ ਬਹੋਰੀ।ਘਟ ਘਟ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੰ ਖੇਲਤ ਹੋਰੀ।੨੧।
ਤਰਫਤ ਪੁਤ੍ਰੀ ਤਾਰ ਅਧੀਨੋ। ਬਹੁਬਿਧ ਰੰਗ ਤਮਾਸੇ ਕੀਨੋ
ਤਾਰ ਖੈਂਚ ਬਾਜੀਗਰ ਜਬ ਹੀ। ਬਾਜੀ ਛਾਰ ਹੋਤ ਸਬ ਤਬਹੀ
ਨਟ ਬਾਜੀ ਬਾਜੀ ਨਟ ਜੋਰੀ।ਘਟ ਘਟ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੰ ਖੇਲਤ ਹੋਰੀ ।੨੨।
ਥਾਵਰ ਜੰਗਮ ਭੂਤ ਪਿਸਾਚੰ। ਯਸ ਯਸ ਪ੍ਰੇਰਤ ਤਸ ਤਸ ਨਾਚੰ
ਦਾਨਵ ਦੇਵ ਕੀਟ ਜਲ ਜਨਤਾ। ਖਾਣੀ ਬਾਣੀ ਗਣਤ ਨ ਅੰਤਾ
ਛੱਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੁਰਮੀ ਕੋਰੀ।ਘਟ ਘਟ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੰ ਖੇਲਤ ਹੋਰੀ।੨੩

[redacted]

ਦੁਵਾਰਕਾ ਵਾਸੀ ਦਰਦਰ ਦੰਮਕਤ । ਸ੍ਰਬ ਰੂਪ ਹਰ ਹਰ ਰੰਗ ਚਮਕਤ
ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਨ ਦੀਨ ਦਿਆਲਾ । ਨਿਰਭੈ ਨਾਥ ਪਰਮ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ
ਅਖਲ ਨਿਰੰਜਨ ਸੇਸ ਭਜਿਓਰੀ ।ਘਟਘਟ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੰਖੇਲਤ ਹੋਰੀ।੨੪
ਧਰਤ ਧਿਆਨ ਰਿਖ ਮੁਨ ਵਰਜਾਂਕੋ।ਅਗਮਨਿਗਮ ਭਾਖਤ ਅਜ ਤਾਂਕੋ
ਨਭ ਜਿਉਂ ਪੂਰਨ ਚੇਤਨ ਦੇਵਾ । ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਅਲਖ ਅਭੇਵਾ
ਅਦਵੈ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਚਿਦ ਜ਼ੋਰੀ।ਘਟ ਘਟ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੰ ਖੇਲਤ ਹੋਰੀ।੨੫
ਨਾਮ ਰੂਪ ਪ੍ਰਪੰਚ ਅਪਾਰਾ । ਚਾਰ ਕੁੰਟ ਦਹਦਿਸ ਉਜਿਆਰਾ
ਫੂਲਤ ਫੁਲ ਫਲ ਤ੍ਰਪਤ ਡਾਲੀ । ਬਾਗ ਬਗੀਚੇ ਗੂੰਜਤ ਆਲੀ
ਹਰ ਹਰ ਰੂਪ ਬਸੰਤ ਖਿਰੇਰੀ । ਘਟ ਘਟ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੰ ਖੇਲਤ ਹੋਰੀ ।੨੬।
ਪ੍ਰਮ ਸਰੂਪ ਨ ਹੋਤ ਵਿਭਾਗਾ । ਪਿੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਵੈਰਾਗ ਨ ਰਾਗਾ
ਅਪ੍ਰਮੇਵ ਆਤਮ ਨਿਰਾ ਲੰਭੋ । ਅਮਰ ਅਡੋਲ ਅਜੋਨੀ ਸੰਭੋ
ਅਹੰ ਬ੍ਰਹਮਾਸਮੀਯ ਬੇਦਭਨਿਓਰੀ।ਘਟਘਟਕ੍ਰਿਸ਼ਨੰਖੇਲਤਹੋਰੀ।੨੭
ਫਾਗਨ ਫੂਲ ਬਸੰਤ ਸੁਹਾਏ । ਘਰ ਘਰ ਤਾਲ ਮ੍ਰਦੰਗ ਬਜਾਏ
ਉਡਤ ਗੁਲਾਲੀ ਮਹਿਲ ਮੁਨਾਰੇ।ਰਲ ਮਿਲ ਖੇਲਨ ਨਰ ਅਰ ਨਾਰੇ
ਹਰ ਹਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੰਗ ਰੰਗੇਰੀ।ਘਟ ਘਟ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੰ ਖੇਲਤ ਹੋਰੀ ।੨੮।
ਬ੍ਰਿਜ ਬਾਸੀ ਹਲ ਧਰ ਨਿਜ ਭਰਾਤ੍ਰਾ । ਜੋਬਨ ਦੂਧ ਦਹੀ ਲੇ ਜਗਾਤਾ
ਗੋਪੀ ਨਾਥ ਸਾਥ ਸਭ ਹੀਕੇ । ਬੰਸ ਬਜਾਏ ਹਰਤ ਉਰ ਤੀਕੇ
ਵਰਣ ਦਕਾਰ ਹਰਤ ਹੰਸੇਰੀ।ਘਟ ਘਟ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੰ ਖੇਲਤ ਹੋਰੀ।੨੯।
ਭਗਵਤ ਧਰ ਬਹੁ ਰੂਪ ਅਨੰਤੰ । ਹਰ ਰੰਗ ਖੇਲਤ ਕਵਲਾ ਕੰਤੰ
ਅਨਿਕ ਸ੍ਵਾਂਗ ਸ੍ਵਾਂਗੀ ਜਿਉਂ ਧਾਰਤ । ਏਕ ਰੂਪ ਜਬ ਸ੍ਵਾਂਗ ਬਿਦਾਰਤ
ਏਕ ਅਨੇਕ ਪੁਨ ਏਕ ਭਇਓਰੀ।ਘਟਘਟ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੰ ਖੇਲਤਹੋਰੀ।੩੦।
ਮਾਤ ਜਸੋਧਾਂ ਗੋਦ ਲਡਾਇਓ। ਕਰ ਸਿਸ ਲੀਲ੍ਹਾ ਮਾਖਨ ਖਾਇਓ
ਜਮਨਾ ਤੀਰੇ ਧੇਨ ਚਰਾਏ । ਖਗ ਮ੍ਰਿਗ ਨਿਰਖ ਨੈਨ ਫਲ ਪਾਏ
ਗੋਪਨ ਬਾਲ ਨਿਹਾਲ ਕੀਓਰੀ।ਘਟ ਘਟ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੰ ਖੇਲਤ ਹੋਰੀ।੩੧।

ਯਾਸ ਅਵੇਦ ਰਰਤ ਮੁਨ ਬ੍ਰਿੰਦਾ। ਵਰਤਤ ਜੋਤ ਜਾਤ ਅਰ ਕਿੰਦਾ
ਬਾਣੀ ਵਿਖੇ ਨ ਮਨ ਕੀ ਗੰਮ। ਅਲਖ ਅਗੋਚਰ ਅਗਾਧ ਅਗੰਮ
ਏਅੰ ਆਤਮਾ ਬ੍ਰਹਮ ਭਇਓਰੀ।ਘਟ ਘਟ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੰ ਖੇਲਤ ਹੋਰੀ।੨੨।
ਰਹਿਤ ਅਵੈਵ ਕਲਪਨਾ ਹੀਨਾ। ਅਪ੍ਰਮਾਣ ਅਚਿੰਤ ਅਦੀਨਾ
ਅਪ੍ਰਮੇਵ ਆਤਮ ਨਿਰਾਲੰਭੋ। ਅਮਰ ਅਡੋਲ ਅਜੂਨੀ ਸੰਭੋ
ਪ੍ਰਗਿਯਾ ਨੰਦ ਬ੍ਰਹਮ ਹੰਸੋਰੀ। ਘਟ ਘਟ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੰ ਖੇਲਤ ਹੋਰੀ॥੨੩॥
ਲਾਲ ਗੁਪਾਲ ਗੋਬਿੰਦ ਗਿਰਧਾਰੀ। ਮੁਰਲੀ ਮਨੋਹਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮੁਰਾਰੀ
ਸੀਆਵਰ ਦਾਸ ਰਥੀ ਰਘੁਰਾਮਾ। ਦਮੋਦਰ ਮਾਧਵ ਔਘਨ ਸਿਆਮਾ
ਭੂਮਾ ਬ੍ਰਹਮ ਬਿਆਪਕ ਜੋਰੀ। ਘਟ ਘਟ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੰ ਖੇਲਤ ਹੋਰੀ।੨੩।
ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਵਸਦੇਵਾ। ਵਾਸਤ ਹਰ ਹਰ ਅਲਖ ਅਭੇਵਾ
ਲਾਲ ਦਮਕ ਜਿਉਂ ਲਾਲ ਸਰੂਪੰ।ਤਿਉਂ ਹੰ ਤੂੰ ਇਅੰ ਪ੍ਰਮ ਅਨੂਪੰ
ਸੋਅੰ ਸੋਤੁਵੰ ਸੋ ਹੰ ਸ਼ੋਰੀ। ਘਟ ਘਟ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੰ ਖੇਲਤ ਹੋਰੀ ॥੨੫॥
ਝਾੜ ਮਿਟਾਏ ਨਿਰਖ ਅਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ। ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸਰੂਪੰ ਯਾਵਤ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ
ਯਥਾ ਸਿੰਧ ਮੇਂ ਬਿੰਦ ਸਮਾਇਓ। ਬਿੰਦ ਸਮਸਤ ਸਿੰਧ ਮੇਂ ਆਇਓ
ਸਿੰਧ ਬਿੰਦ ਨਾ ਭੇਦ ਭਇਓਰੀ।ਘਟ ਘਟ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੰ ਖੇਲਤ ਹੋਰੀ॥੨੬॥
ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਓਤ ਪੋਤ ਪ੍ਰਮ ਜੋਤੰ। ਜੋਤ ਅਪਾਰ ਅਨੂਪ ਅਦੋਤੰ
ਅਲਿਖ ਅਜੋਨ ਅਕਾਲ ਅਚਰਜਾ। ਰੂਪ ਆਪਨੋ ਆਪ ਉਪਰਜਾ
ਆਪਨ ਆਪ ਸਗਲ ਘਟ ਸੋਰੀ।ਘਟ ਘਟ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੰ ਖੇਲਤ ਹੋਰੀ।੨੭।
ਯਾ ਬਿਧ ਹੋਰੀ ਖੇਲ ਪਿਆਰੇ। ਸੰਤ ਸੰਗ ਮਿਲ ਤਤ ਬਿਚਾਰੇ
ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਕਰ ਕੀਜੇ ਸੇਵਾ। ਸੰਤ ਜਨਾਵਤ ਅਲਖ ਅਭੇਵਾ
ਹੰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੰ ਹੰ ਸੋਰੀ। ਕਰਣ ਦਾਸ ਕ੍ਰਿਤ ਪੂਰਨ ਹੋਰੀ।੨੮।

॥ ਹੋਰੀ ਇਤੀ ॥

੧ ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਥ ਆਤਮ ਸਾਰ ਲਿਖਯਤੇ

[ਦੋਹਿਰਾ]

ਆਦ ਮਧ ਅਰ ਅੰਤ ਨਹਿੰ ਇਕ ਰਸ ਅਮਲ ਅਪਾਰ ।
ਸਰਬ ਰੂਪ ਸਭ ਤੇ ਪਰੇ ਅਸ ਅਜ ਆਤਮ ਸਾਰ ॥ ੧ ॥

[ਚੌਪਈ]

ਊੜੇ ਓਅੰਕਾਰ ਅਧਾਰਾ । ਯਾਤੇ ਭਵਤ ਨਿਖਲ ਸੰਸਾਰਾ
ਸਾਇਰ ਮਾਹਿੰ ਬਿਬਧ ਜਿਉਂ ਓਰਾ । ਉਪਜਤ ਨਿਪਜ ਬਹੋਰ ਬਹੋਰਾ
ਤਥਾ ਤਾਸ ਮਹਿੰ ਜਗਤ ਅਨੂਪਾ । ਅਦਵੈ ਚੇਤਨ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪਾ
ਅਖਲ ਉਪਾਧ ਬਿਹੀਨ ਅਖੰਡਾ । ਉਪਤ ਖਪਤ ਕੇਤਕ ਬ੍ਰਹਮੰਡਾ
ਸਮ੍ਰ ਕ੍ਰੋਧ ਹੰਕ੍ਰਿਤ ਨਹਿੰ ਮੋਹਾ । ਲੋਭ ਨ ਛੋਭ ਨ ਰਾਗ ਨ ਦ੍ਰੋਹਾ
ਅਸਚੱਰਜ ਰੂਪ ਅਜ ਏਕ ਓਅੰਕਾਰ।ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਸੋਹੰ ਸਾਰ।੨।
ਐੜੇ ਆਚੁਤ ਅੰਤਰਜਾਮੀ । ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਮੰਧ ਸੂਦਨ ਸੁਵਾਮੀ
ਆਦ ਮਧ ਅਰ ਅੰਤ ਬਿਹੀਨਾ । ਅਛਲ ਅਛੇਦ ਅਭੇਦ ਅਦੀਨਾ
ਅਕ੍ਰੈ ਪ੍ਰੰਮ ਬ੍ਰਹਮ ਅਪ੍ਰੇਖਾ । ਨਿਰਗੁਣ ਨਿਰਾਵੈਵ ਨਿਰਦ੍ਵੇਖਾ
ਅਟਲ ਅਡੋਲ ਅਤੋਲ ਅਸੰਕਾ । ਲੇਸ ਕਲੇਸ ਨ ਕਾਲ ਕਲੰਕਾ
ਸੋਗ ਨ ਹਰਖ ਮਾਨ ਅਪਮਾਨਾ।ਊਚ ਨੀਚ ਨਹਿੰ ਮੁਗਧ ਸਿਆਨਾ
ਅਸਚੱਰਜ ਰੂਪ ਅਜ ਏਕੰਕਾਰ । ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਸੋਹੰ ਸਾਰ ॥੩॥
ਈੜੀ ਇਕਰਸ ਇਸੱਥ ਨਰਾਇਣ।ਜਲਥਲ ਬਨਪ੍ਰਬਤ ਤਿਸਆਇਨ
ਬਿਪ੍ਰ ਢੋਡ ਰਾਸਭ ਅਰ ਧੇਨਾ । ਭੂਤ ਪਿਸਾਚ ਸੁ ਜਾਤ ਗਿਨੇਨਾ
ਲਾਖ ਚੌਰਾਸੀ ਜੂਨ ਅਪਾਰਾ । ਦੇਵ ਦਨਜ ਯਛ ਕੋਟ ਹਜਾਰਾ
ਰਵੀ ਸਸ ਸੇਸ ਸੁਰੇਸ ਅਨੰਤਾ । ਬਿਸ਼ਨ ਬ੍ਰਿੰਚ ਰੁਦ੍ਰ ਅਗਨੰਤਾ

ਲਾਖ ਲਾਖ ਸਿੰਧ ਜਿਉਂ ਤਰੰਗ॥ ਉਤਪਤ ਇਸਥੱਤ ਭਵਤ ਵਿਭੰਗ
ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੇਤਕ ਅਵਤਾਰ। ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਸੋਹੰ ਸਾਰ॥੪॥
ਸਸੇ ਸਰਬ ਜਗਤ ਭਵ ਯਾਂਤੇ। ਯਾਂ ਕਰ ਭਾਸ ਸਮਸੱਤ ਵਿਖਿਆਤੇ
ਜਾਕੇ ਮਾਹਿੰ ਲੀਨ ਬਹੁ ਹੋਈ। ਤਾਂਤੇ ਭਿਨ ਅਸਾਰ ਸੁਲੋਈ
ਚੋਰਅਸਥਾਨੂੰਜਿਉਂਨਭਨੀਲਾ।ਭਰਮ ਕਰ ਭਾਸਤਤਿਉਂਜਗਲੀਲਾ
ਸੁਗਤ ਰਯਤ ਰਜ ਉਰਗ ਸਮਾਨਾ। ਧੂਮ ਧੌਲ ਸਮ ਜੇਤ ਜਹਾਨਾ
ਕਾਲ ਜਾਲ ਜੀਵ ਜਿਉਂ ਮੀਨਾ। ਜਗਤ ਸਿੰਧ ਪਰ ਹੋਇਹੈਂ ਖੀਨਾ
ਬਿਖੇ ਰਸ ਕੁੰਡੀ ਪਲਦ ਨਿਹਾਰ। ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਸੋਹੰ ਸਾਰ।੫।
ਹਾਹਾ ਹਰੇ ਨਰੇ ਯਿਹ ਸੂਬਾ। ਤੀਯ ਸੁਤ ਜੋਬਨ ਧਾਨ ਧਨ ਗਰਭਾ
ਹੇਤ ਕਲੇਸ਼ ਲੇਸ ਇਨ ਮਾਹੀਂ। ਸੰਪੈ ਸੁਖ ਸੁਫਨੇ ਹੂੰ ਨਾਹੀਂ
ਨਦੀ ਨਾਵ ਪੰਪਾ ਜਨ ਜੈਸੇ। ਖਿਨ ਇਕ ਮੀਤ ਪਲਾਨਤ ਤੈਸੇ
ਬਾਰਧ ਨੀਰ ਹਰਤ ਜਿਉਂ ਵਾਯੂ। ਕਾਲ ਕਰਤ ਖੈ ਤਿਉਂ ਜਨ ਆਯੂ
ਭੋਗ ਵਿਯੋਗ ਸੋਗ ਕੇ ਕਾਰਨ। ਰੋਗ ਸਹਿਤ ਦੁਖਦ ਅਤਿ ਦਾਰਨ
ਆਵਤ ਜਾਤ ਲਗਤ ਨਹਿੰ ਬਾਰ। ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਸੋਹੰ ਸਾਰ।੬।
ਕੱਕੇ ਕਾਲ ਤਜਤ ਨਹਿੰ ਕਾਹੂ। ਮਾਂਹ ਕਲਪ ਗਿਰ ਮੇਰ ਸਵਾਹੂ
ਪ੍ਰਲੈਹੁ ਤਾਸਨ ਜਬ ਬਲ ਧਾਰਤ। ਸ਼ੇਸ਼ਨਾਗ ਧਰਨੀ ਸਮ ਜਾਰਤ
ਜੰਤ ਅਨੰਤ ਮੱਕਰਾਦਕ ਗੇਹਾ। ਦਧ ਜਲ ਜਾਰ ਉਡਾਵਤ ਖੇਹਾ
ਅਸਵਿਢ ਪੀਨ ਕੀਨ ਖਿਨ ਛਾਰਾ।ਨਰਖਿਨ ਖੀਨਲਗਤ ਕਸਬਾਰਾ
ਨਹਿੰ ਸਠ ਸਾਰ ਅਸਾਰ ਬੀਚਾਰੇ। ਭੋਗ ਭਵਤ ਭਰਮਾਤ੍ਰ ਸਾਰੇ
ਭੁਗਤ ਭੋਗ ਸੁਖ ਪੁੰਨ ਅਧਾਰ। ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਸੋਹੰ ਸਾਰ॥੭॥
ਖੱਖੇ ਖੀਨ ਹੋਤ ਖਿਨ ਮਾਯਾ। ਇਸਥੱਤ ਨਾਹਿੰ ਯਥਾ ਦ੍ਰੁਮ ਛਾਯਾ
ਸੰਪੈ ਸੁਖ ਜਗ ਜੇਤ ਅਪਾਰੇ। ਸਲਲ ਕਲੋਲ ਸਮਾਨੱ ਨਿਹਾਰੇ
ਆਯੂ ਕਨਕ ਕਾਮਨੀ ਸੀਲਾ। ਬਾਜ ਰਥਾ ਲਸ਼ਕਰ ਅਰ ਫੀਲਾ
ਅਤ ਅਪਾਰ ਧਨ ਬਡ ਪ੍ਰਵਾਰਾ। ਬਾਰੂ ਭੀਤ ਰੀਤ ਜਲ ਧਾਰਾ

ਨਗਰ ਗੰਧ੍ਰਬ ਸਮੰ ਨ ਸਾਵੇ। ਭਾਨ ਨੀਰ ਜਿਉਂ ਪਿਆਸ ਨ ਟਾਰੇ
ਘਨ ਘੁਮੰਡ ਦਾਮਨ ਚਮਕਾਰ। ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਸੋਹੰ ਸਾਰ ॥੮॥
ਗੱਗੇ ਗਜਰਥ ਬਾਜ ਘਨੇਰੇ । ਖਿਨ ਇਕ ਹੋਏ ਚੀਟੀ ਕੋ ਚੇਰੇ
ਬਿਧ ਤ੍ਰਿਣ ਸਮ ਪੁਨ ਨਿਧਨ ਕੁਮੇਰਾ। ਭੂਪ ਭੀਖ ਖਿਨ ਬਨੇ ਬਸੇਰਾ
ਨਰ ਹਰ ਗਤ ਕਛ ਜਾਤ ਨ ਵਰਨੀ। ਪ੍ਰਮਹੰਸ ਕੂ ਅੰਤਜ ਕਰਨੀ
ਕਾਮਧੇਨ ਨਿਜ ਪੂਣ ਤਜ ਦੀਨੋ। ਸੁਰਪਤ ਹੋਤ ਰੰਕ ਕਰ ਦੀਨੋ
ਦਾਮ ਸੋ ਸਾਪ ਜਨਕ ਯਮਸਾਨਾ। ਪੁੰਨਨ ਤੇ ਹੁਇ ਪਾਪ ਮਹਾਨਾ
ਯਿਹ ਅਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕੋ ਫੇਰ ਨਿਹਾਰ। ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਸੋਹੰ ਸਾਰ॥੯॥
ਘਘੇ ਘੇਰਤ ਕਾਲ ਅਹੇਰੀ। ਨਿਜ ਕਰ ਬਾਣ ਰੈਣ ਦਿਨ ਫੇਰੀ
ਤੀਖਨ ਸਰਕਰ ਹੈ ਖਿਨਹਾਨਾ। ਤਕ ਤਕ ਮਾਰਨ ਚੂਕ ਨਿਸ਼ਾਨਾ
ਧ੍ਰੂਨੀ ਧਰ ਦਿਗਜ ਅਚਲ ਅਡੋਲ।ਬਾਲ ਗੇਂਦ ਸਮਕਾਲ ਕਲੋਲ
ਨਰਪ੍ਰ ਸੁਰਪ੍ਰ ਅਸੁਰਪਤਆਦਕ।ਬਿਆਸ ਵਸਿਸ਼ਟ ਮੁਨੀ ਸਿਧਸਾਦਕ
ਚੌਦਸ ਲੋਕ ਲੋਕ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲਾ। ਸਭ ਸਿਰ ਗਰਜਤ ਕਾਲ ਕਰਾਲਾ
ਏਕ ਅਕਾਲ ਅਨੂਪ ਅਪਾਰ। ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਸੋਹੰ ਸਾਰ।੧੦।
ਙੰਙੇ ਙਜਾਨਧਜਾਨ ਅਰ ਧਜਾਤਾ।ਧੇਯ ਅਰ ਙੇਯ ਙਜਾਨ ਪੁਨ ਙਜਾਤਾ
ਪ੍ਰਮਾਤਾ ਪ੍ਰਮਾਨ ਪਰਮੇਵਾ । ਇਨ ਅਸੰਗ ਨਿਰਗੁਣ ਬ੍ਰਹਮੇਵਾ
ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਹੀਨ ਅਦੀਨ ਅਨੰਤਾ। ਅਡੋਲ ਅਤੋਲ ਅਬੋਲ ਅਗਣੰਤਾ
ਙਣਤ ਨ ਆਵੇ ਦੇਸ ਦਿਸੰਤਰ। ਙਣਤ ਨ ਆਵੇ ਤੰਤ੍ਰ ਮੰਤ੍ਰ
ਙਣਤ ਨ ਆਵੇ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ। ਙਣਤ ਨ ਆਵੇ ਜੋਗ ਧਿਆਨ
ਙਣਤੀ ਙਣਤ ਲਹਿ ਕੋ ਪਾਰ। ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਸੋਹੰ ਸਾਰ।੧੧।
ਚਚੇ ਚਰਿਤ੍ਰ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰਾ । ਚਲ ਚਲ ਜਾਤ ਅਸੰਖ ਅਪਾਰਾ
ਚਲ ਦਿਨ ਰੈਨ ਪ੍ਰਾਨ ਰਹਿ ਥੋਰੇ। ਬਿਨਸਤ ਯਥਾ ਸਲਲ ਘਟ ਖੋਰੇ
ਨਿਸ ਸਸ ਚਲ ਦਿਨ ਕੂਚਲ ਭਾਨੂ। ਚਲਤ ਨਿਖੱਤ੍ਰ ਤੇਜ ਕ੍ਰਿਸਾਨੂ
ਚਾਰ ਕੁੰਟ ਚਤਰ ਦਸ ਭੋਨ । ਚੰਚਲ ਚਿਤਵਤ ਆਵਾ ਗੋਨ

ਬੀਜ ਬਟਕ ਬਟਕ ਜਿਉਂ ਬੀਜਾ । ਤਿਉਂ ਸਮਸੱਤ ਚੇਤਨ ਵਰਤੀਜਾ
ਆਦ ਮਧ ਅੰਤ ਨਿਰੰਕਾਰ । ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਸੋਹੰਸਾਰ ॥ ੧੨ ॥
ਛੱਛੇ ਛਾਯਾ ਤਰਵਰ ਜੈਸੇ । ਛਿਨ ਭੰਗਰ ਛਲ ਰੂਪ ਸੁ ਤੈਸੇ ।
ਛਲ ਕਰ ਆਵੇ ਛਲ ਕਰ ਜਾਇ । ਛਲ ਕਰ ਤੀਨ ਲੋਕ ਭਰਮਾਇ
ਛਤ੍ਰ ਛਿਨਾਏ ਰਾਇ ਤੇ ਲੇਹੀ । ਛਿਨ ਇਕ ਛਤ੍ਰ ਰੰਕ ਸਿਰ ਦੇਹੀ
ਛਾਯਾ ਜਹਿ ਛਲ ਰੂਪ ਅਵੇਹਾ । ਛਲਿਓ ਸੁਰਪਤ ਗੋਤਮ ਗਰੇਹਾ
ਛਲਿਓ ਨਾਰਦ ਬਿਸ਼ਨ ਬ੍ਰੰਚ । ਸ਼ਿਵ ਛਲਿਓ ਛਲ ਰੂਪ ਪ੍ਰਪੰਚ
ਅਛਲ ਛਲੇ ਨਹਿੰ ਘਾਉ ਕਟਾਰ । ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਸੋਹੰ ਸਾਰ । ੧੩ ।
ਜੱਜੇ ਜਾਚਿਕ ਜਾਚਨ ਹਾਰੇ । ਦੇਵਨ ਹਾਰ ਅਲਖ ਅਪਾਰੇ
ਜਾਚੇ ਕੀਟ ਪਤੰਗ ਬਿਹੰਗਾ । ਜਾਚੇ ਜਲ ਥਲ ਮੀਨ ਕੁਰੰਗਾ
ਜਾਚੇ ਰਾਇ ਰੰਕ ਨਰ ਨਾਰੀ । ਲਾਖ ਚੌਰਾਸੀ ਜਾਚਨ ਹਾਰੀ
ਜਾਚੇ ਦਾਨਵ ਦੇਵੀ ਦੇਵ । ਜਾਚੇ ਸਿਧ ਸਾਧਕ ਮੁਨੀ ਸੇਵ
ਜਾਚਤ ਪੀਰ ਪੈਗੰਬਰ ਜਾਂਕੋ । ਜਾਚਨ ਹਾਰ ਨਿਖਲ ਜਗ ਤਾਂਕੋ
ਜਾਚਿਕ ਜੀਅਨ ਏਕ ਦਾਤਾਰ। ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਸੋਹੰ ਸਾਰ ।੧੪
ਝੱਝੇ ਝੁਣਨ ਕਾਰ ਘਟ ਲਾਗਾ। ਝਰਤ ਅਮੀਯਰਸ ਪੀਯ ਸੁ ਭਾਗਾ
ਸਗਲ ਸਮਗਰੀ ਯਾਂ ਤਨ ਮਾਹੀਂ । ਸੰਤਨ ਸੰਗਤ ਤੇ ਦ੍ਰਿਸਟਾਹੀਂ
ਨੌਨਿੱਧ ਨਾਮ ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਧਾਰਾ।ਅਨਿਕ ਬਿਜਲ ਤੇ ਦਮਕ ਅਪਾਰਾ
ਕੰਸੀ ਤਾਰ ਚਰਮ ਕਰ ਤਾਲਾ । ਸ੍ਵਾਸ ਪੰਚ ਯਿਹਸਬਦ ਬਿਸਾਲਾ
ਅਚਰਜਨਾਦਅਨਾਹਦਧੁਨਹੀ।ਸੁਨਬ੍ਰਿਤ ਅਸਤ ਕਹਿਤ ਨਹਿਬਨਹੀ
ਅਸ ਘੰਟੇ ਧੁਨ ਓਅੰਕਾਰ । ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਸੋਹੰ ਸਾਰ ॥ ੧੫॥
ਵੰਞੇ ਵਾਹੂੰ ਮਸਤਕ ਭਾਗਾ । ਗੁਰ ਚਰਨੀ ਤਾਕਾ ਮਨ ਲਾਗਾ
ਅਧਰ ਮੀਟ ਕਰ ਸੁਨੋ ਘਰਾਨਾ । ਸੋਹੰ ਹੰਸੋ ਸਰਬ ਸਮਾਨਾ
ਅੰਤ੍ਰ ਸੋ ਬਾਹਰ ਹੰ ਐਹੀ । ਸਰਤਾ ਸਦ ਗੰਗਾ ਸਮ ਬੇਹੀ
ਤਾ ਮੈਂ ਨਿਸ ਦਿਨ ਮੱਜਨ ਕੀਜੇ । ਸੋ ਈਸ਼ਰ ਹੈ ਜੀਵ ਲਖੀਜੇ

ਸੰਤ ਸੰਗ ਮਿਲ ਤੱਤ ਵੀਚਾਰੇ। ਜੀਵ ਸੀਵ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਨਿਹਾਰੇ
ਲਘ ਦੀਰਘ ਤਾ ਭੇਦ ਨਿਵਾਰ। ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਸੋਹੰ ਸਾਰ॥੧੬॥
ਟੈਂਕਾ ਟਹਿਲ ਸੰਤ ਕੀ ਕੀਜੇ। ਨਾਮ ਅਮੀਯ ਰਸ ਤਾਤੇ ਲੀਜੇ
ਟਹਿਲ ਸੰਤਸੰਗ ਟਾਰ ਭਰਮਸੇ। ਨਰਕ ਸੁਰਗ ਅਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ
ਏਕ ਬਾਰ ਰਾਮ ਅਸ ਟੇਰੇ। ਪੁਨ ਜਮ ਕੰਕਰ ਆਏ ਨ ਨੇਰੇ
ਅਜਾਮਲ ਅਨਿਕ ਜਨਮ ਅਘਰਾਸੀ। ਰਾਮ ਕਹਿਤ ਕਾਟੀ ਜਮਫਾਸੀ
ਗ੍ਰਹਿ ਗ੍ਰਸਤ ਗਜ ਰਾਮ ਉਚਾਰਾ। ਚੱਕਰ ਸੁਦੱਸ਼ਨ ਹਨਿਓਂ ਮੁਰਾਰਾ
ਗਜੇਂਹ ਛੁਡਾਇਓ ਜਲਚਰ ਮਾਰ। ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਸੋਹੰਸਾਰ।੧੭।
ਠੱਠੇ ਠਾਕਰ ਅਗਮ ਅਥਾਹਾ। ਜਲ ਥਲ ਠਾਕਰ ਬੇਪ੍ਰਵਾਹਾ
ਠਾਕਰ ਕੀਟ ਪਤੰਗ ਬਿਹੰਗਾ। ਠਾਕਰ ਜਲ ਥਲ ਮੀਨ ਕੁਰੰਗਾ
ਠਾਕਰ ਠੀਕਰ ਮੇਂ ਭਰਪੂਰੇ। ਠਾਕਰ ਨਿਕਟ ਨ ਠਾਕਰ ਦੂਰੇ
ਠਾਕਰ ਏਕ ਅਨੇਕਹਿੰ ਰੂਪ। ਠਾਕਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸਰੂਪ
ਠਾਕਰ ਬਿਨ ਠਾਹਰ ਕੋ ਕਾਹੀਂ। ਜਿਉਂ ਨਭ ਨੀਲ ਗਗਨ ਬਿਨ ਨਾਹੀਂ
ਅਸਾਟਨੀਲ ਜਿਉਂ ਗਗਨ ਅਧਾਰ। ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਸੋਹੰਸਾਰ।੧੮।
ਡੱਡੇ ਡੇਰ ਕਰੋ ਨਹਿੰ ਪ੍ਰਾਨੀ। ਅਨ ਦਿਨ ਸਿਮਰੋ ਪ੍ਰਭ ਨਿਰਬਾਨੀ
ਨਿਰਾਹਾਰ ਨਿਰਵੈਰ ਸੁਖਦਾਈ। ਅਸ ਗੁਰ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਗਿਰਾ ਅਲਾਈ
ਡਾਰੋ ਦੁਰਮਤ ਡਰੋ ਨ ਡੋਲੋ। ਹਰ ਹਰ ਹਰ ਹਰ ਨਾਮ ਅਮੋਲੋ
ਡੇਰਾ ਹਰ ਹਰ ਜੀਅਨ ਮਾਹੀਂ। ਜਿਉਂ ਹਰ ਭਾਵੈ ਤਿਵੇਂ ਚਲਾਹੀਂ
ਜੰਤ ਸੁਭਾ ਸੁਭ ਕ੍ਰਮ ਕਮਾਏ। ਡੀਲ ਗਰ ਜਿਉਂ ਪੁਤਲੀ ਭਰਮਾਏ
ਅਭੁਲ ਨਹੀਂ ਕੋ ਭੂਲਨ ਹਾਰ। ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਸੋਹੰ ਸਾਰ॥੧੯॥
ਢੱਢੇ ਢਾਹੇ ਢਾਹੇ ਉਸਾਰੇ। ਢਾਹੇ ਪੱਕੇ ਬੰਕ ਦਵਾਰੇ
ਢਾਹਿਤ ਊਚੇ ਮਹਿਲ ਮੁਨਾਰਾ। ਢਾਹੇ ਹੱਟ ਪਟਨ ਬਜਾਰਾ
ਰਹਿਤ ਨ ਰਾਏ ਰੰਕ ਸਿਕਦਾਰੇ। ਸੁੰਦੇ ਤੰਬੂ ਪਲੰਘ ਨਿਵਾਰੇ
ਢੇਰੀ ਢਾਹਿਤ ਲਗਤ ਨ ਬਾਰਾ। ਰਾਹੀਂ ਪਰ ਹੈ ਫੇਰ ਕਕਾਰਾ

ਰਾਜੇ ਰੱਯਤ ਕੀਜੇ ਨਾਰਾ । ਦੂੜੇ ਭੰਨ ਖੁਹਾਵੇਂ ਵਾਰਾ
ਸੇਜਾਂ ਮਹਿਲ ਨਗਰ ਸਿੰਗਾਰ। ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਸੋਹੰ ਸਾਰ ॥੨੦॥
ਣਾਣੇ ਰਿਣ ਕਰ ਸਰਬ ਸੁਬੰਧਾ। ਲੇਨ ਦੇਨ ਹਿਤ ਪਸਰਿਓ ਧੰਧਾ
ਸੁਤ ਸੁਤਾ ਸੁਸਰ ਤੀਯਾ ਅਰਸਾਲੇ। ਜਨਨੀ ਜਨਕ ਯਾਰ ਮਿਤ੍ਰਾਲੇ
ਭਾਈ ਭੇਣ ਸਾਕ ਅੰਗ ਸਾਰੇ। ਰਿਣ ਸੰਬੰਧ ਸਗਲ ਸੰਸਾਰੇ
ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਰਿਣ ਤੇ ਫਾਰਗ ਹੋਵੇ।ਵੁਹ ਬਿਨ ਸੇ ਵੁਹ ਦ੍ਰਿਗ ਭਰ ਰੋਵੇ
ਮੇਰੋ ਮੇਰੋ ਕਰ ਦਿਨ ਰਾਤੀ । ਕੂਟਤ ਮਸਤਕ ਤਾੜਤ ਛਾਤੀ
ਪੁਨ ਉਠ ਚਲੇ ਰੋਵਨ ਹਾਰ। ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਸੋਹੰ ਸਾਰ।੨੧।
ਤਤੇ ਤਤ ਨਿਰੰਜਨ ਸੋਈ । ਯਾਂ ਬਿਨ ਦੂਸਰ ਹੋਆ ਨ ਹੋਈ।
ਤਿਨ ਜਨ ਨਰ ਤਨ ਧ੍ਰ ਫਲ ਪਾਯੋ।ਵਿਖੇ ਰਸ ਤਜ ਭਜ ਹਰ ਮਨ ਲਾਯੋ
ਸ਼ਬਦ ਸੁਪ੍ਰਸ ਰੂਪ ਰਸ ਗੰਧਾ। ਇਨ ਪੰਚਨ ਰਸ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਕਰ ਬੰਧਾ
ਗਜ ਮ੍ਰਿਗ ਮੀਨ ਅਲ ਅਵਰ ਪਤੰਗਾ।ਇਕ ਇਕ ਦੋਖਨ ਹੇਤ ਵਿਭੰਗਾ
ਪੰਚਨ ਦੋਖ ਇਕ ਨਰ ਤਨ ਮਾਹੀਂ। ਕੋਟਨ ਕੋਟ ਜਨਮ ਭ੍ਰਮਾਹੀਂ
ਤਾਤੇ ਇਨ ਤਜ ਭਜਹੁ ਮੁਰਾਰ। ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਸੋਹੰ ਸਾਰ।੨੨।
ਥਥੇ ਥਿਰ ਹੋਵਤ ਮਨ ਜਬਹੀ।ਇਸਥੱਤ ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਲਹਿ ਤਬਹੀ
ਥਾਵਰ ਜੰਗਮ ਜੋ ਸੰਸਾਰਾ । ਲਾਖ ਚੌਰਾਸੀ ਜੂਨ ਅਪਾਰਾ
ਸਭ ਮੇਂ ਏਕ ਨਿਰੰਜਨ ਸੁਵਾਮੀ। ਘਟ ਘਟ ਵਾਸੀ ਅੰਤਰਯਾਮੀ
ਥਿਰ ਸਰੂਪ ਸਭ ਥਾਨ ਸੁਹਾਇਆ।ਸਰਬ ਰੂਪ ਹੁਇ ਸਰਬ ਸਮਾਇਆ
ਧੰਨੇ ਪਾਹਿਨ ਦਰਸ ਮੁਰਾਰੀ। ਜਨ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੀ
ਪ੍ਰਗਟ ਥੰਮ੍ਹ ਤੇ ਅਸੁਰ ਸੰਘਾਰ। ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਸੋਹੰ ਸਾਰ।੨੩।
ਦਦੇ ਦੇਹੁਰਾ ਦੇਹ ਸਮਾਨਾ । ਆਤਮ ਦੇਵ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨਾ
ਦਿਆਲ ਲਾਲ ਗੁਪਾਲ ਗੁਬਿੰਦਾ।ਦੀਨਨ ਦਰਦ ਨਿਵਾਰ ਮੁਕੰਦਾ
ਪੂਰਨ ਅਗੰਮ ਅਗਾਧ ਸਮ੍ਰਾਥਾ । ਜੀਵ ਜੰਤ ਜਾਕੇ ਸਭ ਹਾਥਾ
ਰਿਖ ਮਖ ਰਖ ਜਹਿ ਹਨਊਂ ਸਬਾਹਾ। ਡਾਰ ਮਰੀਚ ਸਾਗਰ ਪਾਹਾ

ਰਚਿਓਜਨਕਜਬਜਗਸੁਧਪਾਈ।ਗਾਧ ਸੁਵਨ ਸੰਗ ਚਲਿਓਲਵਾਈ
ਸਿਲ ਪਗ। ਧਰ ਰਿਖਨਾਰ ਉਧਾਰ।ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਸੋਹੰ ਸਾਰ।੨੪।
ਧਧੇ ਧਨ ਧਰਨੀ ਧਰ ਸੋਈ। ਯਾ ਅਮ੍ਰਿਤ ਵਰਤਤ ਸਭ ਲੋਈ
ਨਿਗਮ ਅਗਮ ਭਾਖਤ ਸਤ ਥੰਭਾ। ਯਾ ਧ੍ਰਨੀ ਪ੍ਰਤ ਦੇਤ ਅਲੰਬਾ
ਅਲੋਭੀ ਦਾਨੀ ਸਤੀ ਸਤ ਵਾਦੀ। ਗੋਦਿਜ ਬੇਦ ਬ੍ਰਣਤ ਅਨਾਦੀ
ਧਾਰਣ ਧਾਰ ਰਹਿਓ ਸਭ ਜੰਤਾ। ਖੰਡ ਪਿੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਅਨੰਤਾ
ਧਾਰਤ ਧਰਨੀ ਗਗਨ ਪਿਆਲ। ਧਾਰਤ ਪੁਰੀਆਂ ਭਵਨ ਬਿਸਾਲ
ਕੂਣਾ ਧਰ ਕਾਰਣ ਕਰਤਾਰ। ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਸੋਹੰ ਸਾਰ ॥੨੫॥
ਨਨੇ ਨਾਰਾਇਣ ਉਰਧਾਰੋ। ਨਾਰਾਇਣ ਕਹਿ ਨਰਕ ਨਿਵਾਰੋ
ਨਾਰਾਇਣ ਨਿਤ ਨੂਤਨ ਨਾਮਾ। ਰਰਤ ਸਹੰਸ ਸੇਸ ਸੁਖ ਧਾਮਾ
ਨਾਰਾਇਣ ਨਾਰਾਇਣ ਰਰਿਓ।ਕੁਬਜ਼ਾਂ ਭੀਲਨ ਅਜਾਮਲ ਤਰਿਓ
ਨਿਰੰਕਾਰ ਨਿਰਬਾਨ ਨਿਰੰਜਨ।ਜਲ ਥਲ ਮਹੀਅਲ ਦ੍ਵੈ ਭ੍ਰਮ ਭੰਜਨ
ਸਭ ਜੀਅਨ ਮੇਂ ਸਰਬ ਸਰੂਪ। ਯਥਾ ਬਸਨ ਮੈ ਤੰਤ ਅਨੂਪ
ਨਾਰਾਇਣ ਨਰ ਹਰ ਅਵਤਾਰ।ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਸੋਹੰ ਸਾਰ॥੨੬॥
ਪਪੇ ਪ੍ਰਣਤ ਪਾਲ ਹਰਰਾਇਆ।ਪ੍ਰਿਤਪਾਲੇ ਜੀਅਨ ਕਰ ਦਾਇਆ
ਪਰੇ ਤੇ ਪਰੇ ਨੇਰ ਤੇ ਨੇਰੇ। ਪ੍ਰਮ ਹੰਸ ਪ੍ਰਮਾਤਮ ਹੇਰੇ
ਪਾਤਸਾਹੁ ਸਾਹਿਨ ਸਿਰਿ ਸਾਹੁ। ਪਤਤ ਪਾਵਨੰ ਬੇਪ੍ਰਵਾਹੁ
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ੁਰ ਰੂਪ। ਪੁਰ ਪੁਰ ਦਮਕਤ ਪ੍ਰਮ ਅਨੂਪ
ਪ੍ਰਮ ਨਿਧਾਨ ਸਰਬ ਕੇ ਸੰਗ। ਸਰਬ ਰੂਪ ਜਿਉਂ ਰੰਗ ਤੁਰੰਗ
ਇਅੰ ਆਤਮਾ ਬ੍ਰਹਮ ਪਸਾਰ। ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਸੋਹੰ ਸਾਰ।੨੭।
ਫਫੇ ਫੇਰ ਨ ਹੁਇ ਭਵ ਫੇਰਾ।ਅਮੀਯ ਰਸ ਸਿਮਰ ਨਾਮ ਪ੍ਰਭ ਕੇਰਾ
ਫਿਰ ਫਿਰ ਫੇਰ ਜੂਨ ਨਹਿ ਆਵੇ।ਸਵਾਸ ਗ੍ਰਾਸ ਹਰਨਾਮ ਧਿਆਵੇ
ਪੁਨ ਅਸ ਅਵੱਸਰ ਮਿਲੇ ਨ ਹਾਥਾ।ਸਿਮਰ ਸਾਰ ਸਰਗੁਣ ਰਘੁਨਾਥਾ
ਨਿਰਗੁਣ ਹੀ ਸਰਗੁਣ ਬਪਧਾਰੇ। ਦਸਰਥ ਨੰਦਨ ਰਾਮ ਉਦਾਰੇ

ਰਘੁਪਤ ਸੀਆ ਵਰ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨਾ॥ਕਰਗਹ ਧੱਨਖ ਬਾਣ ਸੰਧਾਨਾ
ਖਲ ਦਲ ਮਲ ਧਰ ਭਾਰ ਉਤਾਰ॥ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਸੋਹੰ ਸਾਰ॥੨੮
ਬਬੇ ਬਨ ਬਨ ਕਹਾਂ ਫਿਰਾਹੀ॥ ਬਿਆਪਕ ਬ੍ਰਹਮ ਸਗਲ ਘਟ ਮਾਹੀ
ਬ੍ਰਿਜ ਬਾਸੀ ਬੰਸੀਧਰ ਬੀਰਾ । ਮਥੁਰਾ ਧਰਿਓ ਮਨੁਜ ਸਰੀਰਾ
ਗੋਦ ਲਡਾਇਓ ਮਾਤ ਜੁਸੋਦਾ। ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਭਵ ਕੀਨ ਬਿਨੋਦਾ
ਬੋਧ ਸਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਚਿਦ ਅੰਗ। ਬਿਧ ਨਿਖੇਦ ਤੇ ਰਹਿਤ ਅਸੰਗ
ਬੰਧ ਮੋਖ ਨਹਿ ਰਾਗ ਵੈਰਾਗ॥ਗਿਆਤਾ ਗਿਆਨ ਨਹਿੰ ਸਾਖੀ ਸਾਖ
ਦ੍ਰਿਕ ਨ ਦ੍ਰਿਸ ਨਹੀ ਦ੍ਰਿਸਟਾਰ। ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਸੋਹੰ ਸਾਰ॥੨੯
ਭਭੇ ਭਨਤ ਸੰਤ ਸੁਰ ਗਿਆਨਾ । ਸਿਮ੍ਰਤ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨਾ
ਭਵਨ ਚੋਤਰ ਦਸ ਅਨਿਕ ਪ੍ਰਕਾਰੇ॥ਬ੍ਰਹਮ ਬੇਤਾ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਨਿਹਾਰੇ
ਯਥਾ ਮਧਰਤਾ ਮਿਸ੍ਰੀ ਮਾਹੀਂ । ਮਿਸ੍ਰੀ ਮਧਰ ਤੇ ਭਿਨ ਨ ਆਹੀ
ਜ਼ਰਦੀ ਹਰਦ ਹਰਦ ਜਰਦਾਈ। ਮ੍ਰਿਚੀ ਕਟਤਾ ਭੇਦ ਨ ਰਾਈ
ਭਇਓ ਭੰਗੂਰਾ ਪਵਨ ਮੰਝਾਰੇ। ਪਵਨ ਰੂਪ ਤੇ ਰੰਚਨ ਨਿਆਰੇ
ਬਿਸ ਫਲੰਗਜਿਮ ਅਗਨ ਅਧਾਰ।ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਸੋਹੰ ਸਾਰ॥੩੦।
ਮਮੇ ਮਨ ਇਸਥੱਤ ਹੁਇ ਜਾਂਕੇ । ਨਹਿੰ ਕੁਛ ਕਰਣੇ ਜੋਗ ਸੁ ਤਾਂਕੇ
ਜਪ ਤਪ ਜੋਗ ਜਗ ਬ੍ਰਤ ਨੇਮਾਂ। ਅਠਸਠ ਤੀਰਥ ਕਰਤਸ ਪ੍ਰੇਮਾਂ
ਔਹੁਤੀ ਹੋਮ ਧੇਨ ਦਿਜ ਦਾਨਾ। ਦੇਵਸਮਸੱਤ ਪੂਜ ਬਿਧ ਨਾਨਾ
ਤਾਂਤੇ ਅਧਿਕ ਬੇਦ ਬਿਧ ਜੇਤੇ । ਸੁਕ੍ਰਿਤ ਕ੍ਰਮ ਕਰਤ ਨਰ ਤੇਤੇ
ਭਵ ਸਾਗਰ ਤੇ ਪਿਤਰ ਉਧਾਰੇ। ਯਸ ਪਾਵਨ ਤ੍ਰਈ ਲੋਕ ਮੰਝਾਰੇ
ਖਿਨ ਇਕ ਥਿਰ ਬ੍ਰਿਤ ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰ।ਅਲਖਨਿਰੰਜਨਸੋਹੰਸਾਰ॥੩੧
ਯਯੇ ਯਾਰ ਮੀਤ ਸਖਾ ਸਾਜਨ । ਨਹਿ ਨਿਆਰੋ ਜਾਂਕੋ ਤਨ ਤੇ ਤਨ
ਮਨ ਕੋ ਮਨ ਔ ਪ੍ਰਾਨਕੋ ਪ੍ਰਾਨਾ॥ਸਦ ਗਹਿ ਰਹਿਓ ਪਾਨ ਕਰਪਾਨਾ
ਸਰਬ ਦੇ ਹੋਮੇ ਪੂਰਨ ਦੇਹੀ । ਰੋਮ ਰੋਮ ਰਵਿਓ ਅਸਨੇਹੀ
ਪ੍ਰਸ ਪੰਖੀ ਨਰ ਭੂਤ ਪਿਸਾਚਾ। ਕਿੰਨਰ ਗੰਧ੍ਰਬ ਸੁਰਾ ਸੁਰ ਰਾਚਾ

ਬਨ ਤ੍ਰਿਣ ਗਿਰਧਰ ਗਗਨ ਪਿਆਲਾ।ਸਬ ਮਹਿ ਸਰਬ ਰੂਪ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ।
ਸੁਖ ਦੁਖ ਸੰਪਤ ਬਿਪਤ ਮੰਝਾਰ।ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਸੋਹੰ ਸਾਰ।੩੨।
ਰਾਰੇ ਰਾਮ ਰੰਮਤ ਸਭ ਮਾਹੀਂ। ਵਿਸ ਸਮੱਸਤ ਰਾਮ ਮੈਂ ਆਹੀ
ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਟ ਪਿਆਰੇ। ਬਿਨਾਂ ਰਾਮ ਸੰਸਾਰ ਅਸਾਰੇ
ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਰ ਬੈਨ। ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਾਮ ਦਿਨ ਰੈਨ
ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਸ ਏਕ। ਰਾਮ ਰਾਮ ਘਟ ਘਟ ਮਹਿ ਪੇਖ
ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਰ ਹੈਂ ਸਭ ਦੇਵ। ਸ਼ਿਵ ਬ੍ਰਿੰਚ ਕਰ ਹੈਂ ਜਹਿੰ ਸੇਵ
ਰਰ ਸਨਕ ਸਨੰਦਨ ਸੰਤ ਕੁਮਾਰ। ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਸੋਹੰ ਸਾਰ।੩੩।
ਲੱਲੇ ਲਾਲਿਚ ਤਜੋ ਇਆਨੇ। ਲੋਭ ਲਹਿਰ ਡੂਬੇ ਬਹੁ ਸਿਆਨੇ
ਜਗਤ ਸਮੁੰਦਰ ਅਗਾਧ ਮਹਾਨ। ਤਾਮੇਂ ਭਰਿਓ ਜਲ ਅਗਿਆਨ
ਪੰਚ ਕਲੇਸ਼ ਤੁਰੰਗ ਵਡੇਰ। ਨਿੱਜ ਕੁਟੰਬ ਗ੍ਰਹਿ ਘੁਮਨ ਘੇਰ
ਭਵਰ ਭੂੰਮ ਦੁਖ ਸੁਖ ਲਹਿਰ ਅਨੰਤ। ਬਿਪਤ ਸਮੀਰ ਅਹੇ ਬਲਵੰਤ
ਰੋਗ ਵਡੇ ਬੜਬਾ ਨਲ ਆਹੇ। ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭਾਦ ਗ੍ਰਾਹੇ
ਸੁਖ ਪ੍ਰਣਾਮ ਦੂਖਤ ਅਤ ਖਾਰ। ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਸੋਹੰ ਸਾਰ॥੩੪॥
ਵਵੇ ਵਿਸ ਅਧਾਰ ਵਸਦੇਵਾ। ਵਿਸ ਸਮੱਸਤ ਵ੍ਰਤਤ ਬ੍ਰਹਮੇਵਾ
ਦੁਤਰ ਅਗਾਧ ਕਠਨ ਦਧ ਧਾਰਾ।ਅਤ ਗੰਭੀਰ ਦੁਖ ਸੁਖ ਨਹਿੰ ਪਾਰਾ
ਮੁਕਤਾ ਰਤਨ ਜਵੇਹਰ ਹੀਰੇ। ਮਿਲੇ ਤਾਹਿ ਜਹਿੰ ਭਾਗ ਮਥੀਰੇ
ਦਿੱਬ ਮਣੀ ਜਹਿੰ ਕੀ ਮਤ ਨਾਹਿੰ। ਨਾਰਦ ਸਾਰਦ ਸੇਸ਼ ਨ ਪਾਹਿੰ
ਸਤਸੰਗ ਮੈਹਮਾਂ ਬ੍ਰਣਤ ਨ ਅਪਾਰ।ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਸੋਹੰ ਸਾਰ।੩੫।
ੜਾੜੇ ੜਾੜ ਮਿਟਤ ਖਿਨ ਮਾਹੀਂ। ਗੁਰ ਕਰਣਾ ਸਤਸੰਗ ਮਲਾਹੀ
ਸੰਤਨ ਦਰਸ ੜਾੜ ਮਿਟ ਤੇਰੀ। ੜਾੜ ਵਿਹੀਨ ਨਿਰਖ ਚੌਫੇਰੀ
ਰੜਕੇ ਨਾਹੀਂ ਮੈਂ ਦੂਈ ਕੰਡਾ। ਜਤ ਕਤ ਨਿਰਖਤ ਬ੍ਰਹਮ ਅਖੰਡਾ
ੜਾੜ ਮਿਟਤ ਜਨਕੀ ਜਬ ਉਰਤੇ। ਸੰਤਨ ਗਿਰਾ ਇਕਾਗਰ ਸੁਰਤੇ
ਅਹੇ ਬ੍ਰਹਮਾਸਮੀ ਸੁਧਾ ਸਮ ਬੈਨਾ। ਸ੍ਰੋਤ ਅਪਾਰ ਖੁਲਤ ਬ੍ਰਿਤੀ ਨੈਨਾ

ਚਰਾਚਰ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਨਿਹਾਰ। ਪ੍ਰਮਾਤਮ ਪੂਰਨ ਆਤਮਸਾਗ॥੩੬।
[ਸੋਰਠਾ]
ਸੰਤ ਆਸ ਤੇ ਸ੍ਰੋਤ ਅਥਵਾ ਨਿਜ ਮੁਖ ਕਰ ਭਨੇ।
ਓਅੰ ਬ੍ਰਹਮ ਅਦੋਤ ਕਾਟੇ ਅਘ ਸੰਤਾਪ ਕਿਲ॥ ੩੭ ॥
ਸੋਹੰ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਜੋ ਸੁਖ ਨਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਿਭ।
ਅਦਵੇ ਅਮਲ ਅਨੂਪ ਸਤਚਿਤ ਆਨੰਦ ਪੂਰਨੰ ॥ ੩੮ ॥
ਸਰੋਵਰ ਸੰਮ੍ਰਿਤ ਮਾਹਿ ਸ਼ੋਭਤ ਸੰਤ ਮਰਾਲ ਜਿਉਂ।
ਮੁਕਤਾ ਫਲ ਚੁਨ ਖਾਹਿੰ ਖਲ ਬਗ ਵਿਖੇ ਦਾਦੁਰ ਗਹੇ ॥੩੯॥
ਉਪਸੱਮ ਸਹਿਤ ਬਿਬੇਕ ਅਸ ਮੁਕਤਾ ਲਹਿੰ ਸਜਨ ਜਨ।
ਖਲਧਰ ਜਨਮ ਅਨੇਕ ਵਿਸ਼ਿਅਨ ਸੁਖ ਪੁਨ ਪੁਨ ਚਹਹਿੰ॥੪੦।
[ਛਪੈ ਛੰਦ]
ਪਾਇਸ ਨੀਰ ਮਿਲਾ ਮਰਾਲ ਆਗੇ ਧਰ ਦੀਜੇ।
ਬਿਲਗ ਬਿਲਗ ਕਰ ਤਾਹਿੰ ਸਲਲ ਤਜ ਦੂਧ ਸੁ ਪੀਜੇ।
ਯਾ ਮੈਂ ਕਾਰਨ ਕਵਨ ਐਸ ਬੁਧਵੰਤ ਵਿਚਾਰੇ।
ਚੂੰਚ ਖਟਾਈ ਕਰਤ ਦੂਧ ਜਲ ਨਿਆਰੇ ਨਿਆਰੇ।
ਸੰਤ ਹੰਸ ਹੀ ਤੂਸ ਤਾਮੇਂ ਅਹੇ ਵਿਚਾਰ ਅਤਿ।
ਜੀਵ ਸੀਵ ਕੋ ਭੇਦ ਤਜ ਇਕ ਰਸ ਕਰ ਹੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਰਤਿ।੪੧।
[ਸੋਰਠਾ]
ਨਿਤ ਅਨਿਤ ਬਿਬੇਕ ਕਰਤ ਸੁ ਜਨ ਹਨ ਸੋਕ ਮੋਹ।
ਨਿਤ ਬ੍ਰਹਮ ਰਸ ਏਕ ਤਾਤੇ ਭਿੰਨ ਅਨਿਤ ਸੁਖ॥ ੪੨ ॥
ਸਨਕਾਦਿਕ ਉਦਾਸੀਨ ਭਵਨ ਚਤ੍ਰ ਦਸ ਰਾਜ ਤਜ।
ਭਇਓ ਬ੍ਰਹਮ ਸੁਖ ਲੀਨ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤ ਗ੍ਰਹਿ ਤੇ ਛੁਟਿਓ ॥੪੩॥
[ਛਪੈ ਛੰਦ]
ਉਦਾਸੀਨ ਜਬ ਭਏ ਗਏ ਤਜ ਸਨਕ ਸਨੰਦਨ।
ਉਦਾਸੀਨ ਜਬ ਭਏ ਗਏ ਬਨ ਮੇਂ ਰਘੁਨੰਦਨ।

ਉਦਾਸੀਨ ਭਏ ਭੂਪ ਅਨਕ ਗਮਨ ਸੋ ਬਨ ਕੀਨੋ ।
ਤਜ ਗ੍ਰਿਹ ਸੁਤ ਬਨਤਾ ਰਾਜ ਸੰਪਦਾ ਲਖ ਖਿਨ ਖੀਨੋ ।
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਗੁਰੂਅਨ ਗੁਰੂ ਉਦਾਸੀਨ ਨਿਜ ਭੇਖ ਧਰ ।
ਕੀਓ ਭਰਮਨ ਦੇਸ ਬਿਦੇਸ ਗੁਰ ਸਤਿਨਾਮ ਉਪਦੇਸ ਕਰ।੪੪।

[ਦੋਹਿਰਾ]

ਜਪਤ ਨਾਮ ਦਸ ਦੋਸ਼ ਰਿਤ ਨਿਗਮਾ ਗਮ ਜੇਗਾਇ ।
ਯੋਗ ਯਗ ਜਪ ਤਪ ਕੀਏ ਤਾਤੇ ਅਧਕ ਫਲ ਪਾਇ ॥ ੪੫ ॥

[ਛਪੈ ਛੰਦ]

ਜਪੈ ਨਾਮ ਦਿਨ ਰੈਨ ਕਰੇ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਨ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ।
ਨਾਸਤਕ ਸਭਾ ਮੰਝਾਰ ਕਥਾ ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਸੁਨੰਦਾ ।
ਭੇਦ ਹਟੀ ਹਰ ਰਰਤ ਸਾਸਤ ਸਿੰਮ੍ਰਤ ਗੁਰ ਮਾਹੀਂ ।
ਅਹੇ ਅਸ਼ਧਾ ਜਾਸ ਨਾਮ ਫਲ ਪਾਵਤ ਨਾਹੀਂ ।
ਨਾਮ ਵਿਖੇ ਅਪਵਾਦ ਪੁਨ ਨਾਮ ਭਰੋਸ ਕੁਕਰਮ ਕਰ ।
ਤਜ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕ੍ਰਮ ਧਰਮਾਨਸਮ ਲਖਨਾਮਵਹੀਦਸਦੋਸ਼ਹਰ।੪੬

[ਸੋਰਠਾ]

ਦਸਰਿਤ ਕਹੇ ਨ ਕੋਇ ਰਾਮ ਰਾਮ ਸਭ ਰਰਤ ਹੈਂ ।
ਕੋਟ ਯਗ ਫਲ ਹੋਇ ਏਕ ਵਾਰ ਦਸਰਿਤ ਕਹੇ ॥ ੪੭ ॥

[ਦੋਹਿਰਾ]

ਸਭ ਜਨ ਭੋਗਤ ਕਰਮ ਫਲ ਖਗ ਬ੍ਰਿਖ ਮਾਨਵ ਦੇਵ ।
ਹੋਨ ਹਾਰ ਸੁ ਅੰਨਥਾ ਕਰ ਸਕੇ ਨ ਦੇਵ ਅਦੇਵ ॥ ੪੮ ॥

[ਕੁੰਡਲੀਆਂ]

ਕਾਲ ਕਰਮ ਗਤ ਅਤ ਬਲੀ ਟਾਰੀ ਟਰੇ ਨ ਮੂਲ ।
ਗਿਰ ਉਡਾਏ ਮਾਰਤ ਜਹਾਂ ਕਿਆ ਤ੍ਰਿਸ ਆਗੇ ਤੂਲ ।
ਕਿਆ ਤ੍ਰਿਸ ਆਗੇ ਤੂਲ ਤੂਲ ਤਹਿੰ ਕਹਾਂ ਠਹਿਰਾਵੈ ।

ਜਹਿੰ ਸੋਸੈ ਦਧ ਨੀਰ ਸੀਰ ਸਿਉਂ ਕਿਆ ਸੁਕਚਾਵੇ ।
ਦੇਵ ਦਨੁਜ ਨਰ ਨਾਗ ਖਗ ਤੇ ਨਹਿੰ ਟਰਤ ਦਿਆਲ ।
ਰਿਖ ਮੁਨ ਵਰ ਰਰ ਅਤ ਬਲੀ ਗਤੀ ਕਰਮ ਅਰ ਕਾਲ ।੪੯।

[ਸੰਕਰ ਛੰਦ]

ਪ੍ਰਫੁਲਤੰ ਬਨਬਾਸ ਘਾਸ ਆਵਾਸ ਬਾਸੰਤੇ ਲਹੇ ।
ਨਹਿ ਤਾਹਿ ਦੋਸ਼ ਸੁਰੰਚ ਭੀ ਜਿਕਰੀਰ ਬਿਨ ਪਾਤੋਂ ਰਹੇ ।
ਪ੍ਰਕਾਸਤੇ ਤ੍ਰਈ ਲੋਕ ਮੇਂ ਸਭ ਅੰਧਕਾਰ ਪਾ ਲਾਨਿਓਂ ।
ਪੁਨ ਪੇਚਕੰ ਦੀਖਤ ਨਹੀਂ ਰਵੀ ਰੰਚ ਦੋਖ ਨ ਮਾਨਿਓਂ ॥ ੫੦ ॥
ਮੇਘ ਬਰਖਤ ਛੈਹਬਰੀ ਭਰ ਤਾਲ ਸਰ ਇਕ ਰਸ ਕਰੇ ।
ਆਦੇਖ ਬਾਦਰ ਤਾਹਿੰ ਤੇ ਬਿਨ ਬੂੰਦ ਹੂੰ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਰਰੇ ।
ਜਨ ਕਰਹੈਂ ਕੋਟ ਉਪਾਵ ਨਿਸ ਦਿਨ ਸ਼ਾਂਤ ਕਿੰਧਰਤਾ ਨਹੀਂ ।
ਕਰਅੰਨਥ ਸਰਮ ਸ੍ਵੈ-ਧਰਮ ਤਜ ਧੁਰ ਕਰਮ ਸੁ ਟਰਤਾ ਨਹੀਂ ॥੫੧॥
ਕਰਮ ਕਰਤ ਕੁਲਾਲ ਅਜ ਕੀਓ ਭਾਂਜਨੰ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ।
ਬਿਸ਼ਨ ਖਿਤ ਅਵਤਾਰ ਧਰ ਨਿਜ ਸਹੇ ਖੇਦ ਪ੍ਰਚੰਡ ।
ਕਪਾਲ ਗਹਿ ਕਰ ਰੁਦ੍ਰ ਮਾਂਗਤ ਭੀਖ ਕਰਮ ਅਧੀਨ ।
ਰਵੀ ਕੋਟ ਕੋਸ ਸੁ ਭਰਮ ਨਿਸ ਦਿਨ ਨਾਹਿੰ ਇਸਥੱਤ ਕੀਨ॥੫੨॥

[ਦੋਹਿਰਾ]

ਕਰਮ ਕਿਰਤ ਭੈਗਤ ਸਭੈ ਚੀਟੀ ਔ ਬ੍ਰਹਮੰਤ ।
ਦੁਇ ਕਰ ਜੋਰ ਜੁਹਾਰ ਹੋਂ ਕਰਮ ਗਤੀ ਬਲਵੰਤ ॥ ੫੩ ॥

[ਸਵੱਯਾ]

ਭੁਯੰਗ ਸੁ ਬਾਂਧ ਦੀਓ ਨਰ ਹਾਥ ਮਤੰਗਨ ਕੇ ਪਗ ਸੰਗਲ ਡਾਰੇ
ਸਸੀ ਰਵਿ ਦੇਵ ਕਰੇ ਹਰ ਸੇਵ ਗ੍ਰਸੇ ਰਾਹਿ ਕੇਤ ਬਿਲੰਭ ਨ ਧਾਰੇ
ਭੋਗ ਦੀਓ ਧਨ ਧਾਮ ਦਲਿੱਦਰਨ ਕੋਵਿਦ ਮਾਂਗਤ ਭੀਖ ਦਵਾਰੇ
ਅਹੋਬਲਵਾਨਅਹੇ ਬਿਧਕੀ ਗਤ ਲੇਖ ਲਿਲਾਟਨਜਾਤਨਿਵਾਰੇ।੫੪।

ਸੇਜ ਪਟੰਬਰ ਭਵਨ ਤੁਲਾ ਤਜ ਸੋਭਤ ਹੈ ਖਿਤ ਪੇਤ੍ਰਿਣ ਡਾਰੇ
ਬਿਅੰਜਨ ਰਾਜਵ ਭੋਗ ਤਜੇ ਰਘੁ ਰਾਜ ਕਰੇ ਫਲ ਫੂਲ ਅਹਾਰੇ
ਗਜਬਾਜ ਰਥਸੁਖਪਾਲ ਤਜੀ ਜਗ ਨਾਇਕ ਨਾਂਗੇ ਹੀ ਪਾਏਂ ਪਧਾਰੇ
ਅਹੋਬਲਵਾਨ ਅਹੇ ਬਿਧਕੀਗਤ ਲੇਖਲਿਲਾਟਨਜਾਤਨਿਵਾਰੇ॥੫੫॥
ਕ੍ਰਿਤ ਕਰਮਨਜਾਲ ਅਤੀ ਬਲਸਾਲ ਔ ਤਾਹਿਨ ਟਾਰ ਸਕੇਨਰਕੋਈ
ਗਿਰ ਮੇਰ ਉਡਾਵਤਮਾਰਤ ਜਿਉਂ ਪੂਨ ਫੂਲ ਔ ਤੁਲ ਕਹਾਂਦ੍ਰਿੜ ਹੋਈ
ਬਲਭੂਪਦੇ ਦਾਨ ਲੀਓ ਭਗਵਾਨ ਸੁ ਜਾਨ ਪਿਆਲਹਿੰ ਬੰਧਨ ਦੋਈ
ਸਕੇ ਦੇਵ ਉਲੰਘਨ ਅੰਕਨ ਮਾਲਸੋਭਾਲਕੇਪਾਟਲਿਖਾਬਿਧ ਜੋਈ॥੫੬
ਤ੍ਰਈਲੋਕਵਾਨ ਜਹਿੰ ਸਾਰਿੰਗਪਾਨ ਭਇਓਸੋਈਸਾਬ੍ਰ ਬਾਣ ਨਿਸ਼ਾਨਾ
ਸੀਸ ਅਲਬੱਦ ਭਇਓ ਚਤ੍ਰਾਨਨ ਨਗਨ ਫਿਰੇ ਸ਼ਿਵ ਈਸ ਜਹਾਨਾ
ਗਾਹਿ ਕੇਤ ਮੁਖੇ ਪਰ ਹੈਂ ਰਵੀ ਔ ਸਸ ਸੁ ਗੁਰ ਫੇੜੇ ਕੋ ਕਾਰਨ ਭਾਨਾ
ਭਾਲ ਲਿਖੇ ਅੰਕ ਮੇਟਤ ਕੋ ਨਾਹਿੰ ਸੇਸ ਸੁਰੇਸ ਮਹੇਸ ਸੁਜਾਨਾ॥੫੭॥

[ਦੋਹਿਰਾ]

ਸੁਸਰ ਨਗੇਸ਼ ਗਣੇਸ਼ ਸੁਤ ਮਿਤ ਧਨੇਸ ਇੰਦ ਭਾਲ।
ਭੀਖ ਰਵਣ ਹਿਤ ਰਵਧ ਵਸ ਕਰਗਹਿ ਲੀਨ ਕਪਾਲ ॥੫੮॥

[ਕਾਲ ਗਤੀ ਵਰਣਨੰ-ਸੋਰਠਾ]

ਦਿਗੱਜ ਅਚਲ ਅਡੋਲ ਯੱਦਪ ਧਰਨੀ ਧਰਨ ਹਿਤ।
ਤੱਦਪ ਕਾਲ ਕਲੋਲ ਗੇਂਦ ਉਡਾਵਤ ਬਾਲ ਜਿਉਂ ॥ ੫੯ ॥
ਗੇਂਦ ਪ੍ਰਤ ਪੁਨ ਭੂਮ ਬਾਲ ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਮ ਹੀਨ ਤੇ।
ਤਹਿੰ ਬਲ ਧੁਮਾਂ ਧੂਮ ਕਾਲ ਰਲਾਵਤ ਧੂਰ ਸਿਉਂ ॥ ੬੦ ॥
ਮਾਯਾ ਝੂਠੇ ਸਾਜ ਪੇਖਤ ਹੀ ਖਿਨ ਬਿਨਸਤੇ।
ਕਾਲ ਸਭਨ ਸਿਰ ਬਾਜ ਆਨ ਜੀਵ ਚਿਟਕਾਸਮੀ॥ ੬੧ ॥
ਗ੍ਰਹਿ ਬਨਤਾ ਸੁਤ ਰਾਜ ਸੁਖ ਸੰਪਤ ਬ੍ਰਹਮ ਲੋਕ ਲੌ।
ਝੂਠੇ ਸਕਲ ਸਮਾਜ ਤੇ ਨਰ ਤਜ ਭਜ ਨਾਮ ਹਰ ॥ ੬੨ ॥

ਜਪ ਤਪ ਵਿੱਦਯਾ ਜੋਗ ਰਾਜ ਭੋਗ ਸੰਜੋਗ ਯੁਤ।
ਅਲਪ ਆਯੂ ਬਹੁ ਰੋਗ ਕੋ ਅਪੀ ਸਿੱਧ ਨ ਹੋ ਸਕੇ॥ ੬੩॥
ਤੀਰਥ ਤਟ ਤਪ ਤੇਜ ਬਡ ਤੁੰਗ ਭੋਗ ਸੁਖ ਵਾਸ।
ਵਿਦਿਆ ਅਮੀਯ ਰਸ ਸਿੰਧ ਸਮ ਅਲਪ ਆਯੂ ਤਜ ਆਸ।੬੪

[ਸਵੱਯਾ]

ਤਟ ਤੀਰਥ ਮਾਹਿੰ ਸਨਾਨ ਮਹਾਨ ਕਰੇ ਯਗ ਦਾਨ ਅਹੇ ਬਿਤ ਜੋਈ
ਨਿਵਾਸ ਕਰੇ ਗਿਰ ਕੰਦਰ ਮੈਂ ਤਪ ਤੇਜ ਬਡੋ ਰਵਿ ਕੇ ਸਮ ਸੋਈ
ਕਲਪ ਕੋਟ ਪ੍ਰਯੰਤ ਸੁ ਦੇ ਰਹੇ ਪਿਖੇ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਨੰਤ ਜਿਨੇ ਸਭ ਲੋਈ
ਅੰਤ ਕੋ ਨਾਸਨ ਸਾਸ ਰਹੇ ਸੁਖਰਾਸ ਨਿਰਾਸ ਬਿਨਾ ਨਹਿ ਕੋਈ।੬੫।

[ਸਵੱਯਾ]

ਭੋਗ ਅਸਾਰ ਮੇਂ ਰੋਗ ਅਪਾਰ ਔ ਸੋਗ ਅਗਾਰ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਲੋਈ
ਸੁਖਲਾਭ ਤੇ ਹਾਨਗਿਲਾਨ ਭਇਓਸਾਬ੍ਰਿੰਚ ਜਿਵੇਂ ਅਸ ਚੀਟ ਕੋ ਹੋਈ
ਤੋਇ ਤ੍ਰੰਗ ਸਮਾਨ ਯਿਹ ਸਰਬ ਹੈ ਦਰਬ ਕੋ ਗਰਬ ਕਰੇ ਜਨ ਕੋਈ
ਆਸਤਜੇ ਜਨਨਿਆਸ ਲਹੇਸੁਖਰਾਸ ਨਿਰਾਸਬਿਨਾਂਨਹਿਕੋਈ।੬੬।
ਗ੍ਰੰਥ ਅਨੰਤ ਕੋ ਦੁਰਗਮ ਪੰਥ ਔ ਤਾਹਿ ਕੋ ਅੰਤ ਇੰਦ੍ਰ ਆਦ ਨ ਪਾਯੋ
ਬਰਖ ਹਜ਼ਾਰ ਸੁ ਬੇਦ ਵੀਚਾਰ ਸੁਧਾ ਸਮ ਬਾਰਧ ਪਾਰ ਨ ਪਾਯੋ
ਗੋਚਰਨ ਕੇ ਤੂਨ ਕੀਆਓ ਅਹੇ ਜਨ ਬਿਘਨ ਅਨੰਤਅਤੀਕਠਨਾਯੋ
ਯਿਹਸਾਰਵਿਚਾਰਕੇਆਸਤਜੋਸੁਨ ਰਾਸਬਿਨਾਸੁਖਕਾਹੂੰਨਪਾਯੋ।੬੭।

[ਦੋਹਿਰਾ]

ਲਖ ਤਹਿੰ ਬਾਰ ਤਰੰਗ ਸਮ ਜੇਭਵ ਭੋਗ ਮਹਾਨ।
ਸੁਰੇਸ ਮਹੇਸ ਬ੍ਰੰਚ ਲੌ ਨਸ਼ਟ ਏਕ ਖਿਨ ਮਾਨ॥ ੬੮॥
ਅਜ ਨੰਦਨ ਤਹਿੰ ਤਜ ਗਇਓ ਰਘੁਨੰਦਨ ਭੂਰਾਜ।
ਜਨ ਇਛਤ ਤਹਿੰ ਭੋਗ ਕੋ ਜੋ ਮੂੰਢਨ ਸਿਰਤਾਜ॥ ੬੯॥
ਚਾਹੇ ਮਛਰ ਗਰਸਨ ਜਿਉਂ ਦਾਦੁਰ ਅਹੇ ਮੁਖ ਵਾਸ।

ਜੀਵ ਸਰਬ ਤਿਉਂ ਕਾਲ ਵਸ ਕਰਹੈਂ ਅਨਿਕ ਬਿਧ ਆਸ॥੭੦

ਰਿਖ ਮੁਨ ਵਰ ਰਰ ਹੈਂ ਜਿਤੇ ਗ੍ਰੰਥ ਪੁਰਾਨ ਇਤਿਹਾਸ।

ਆਸਾ ਪ੍ਰਮ ਅਗਾਧ ਦੁਖ ਹੈ ਸੁਖ ਰਾਸ ਨਿਰਾਸ॥ ੭੧ ॥

ਸਤ ਬਿੰਸ ਅਠਾਰਹਿ ਚਤੁ ਖਟ ਨਵ ਕੋ ਸਾਰ ਨਿਚੋਰ।

ਆਸ ਅਨਿਤ ਤਜ ਗੁਰ ਭਨੇ ਕਹਿਓ ਯਥਾ ਮਤ ਮੋਰ॥ ੭੨॥

ਝੂਲਨਾ ਛੰਦ—ਰਚਿਓ ਆਤਮ ਬਿਲਾਸ ਗ੍ਰੰਥ ਸਜਣੋ

ਸੰਤ ਆਤਮਾ ਨੰਦ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਤੇ

ਆਦ ਮਧ ਤੇ ਰਹਿਤ ਅਨੰਤ ਆਤਮ

ਦਰਸ ਪਰਸ ਜਨ ਪਰੇ ਭਵ ਫੇਰਨਾ ਤੇ

ਸੋਸਿ ਪਵਨ ਸਿਉਂ ਗਰੇ ਨ ਨੀਰ ਮਾਹੀਂ

ਦਹੇ ਅਗਨ ਐ ਕਟੇ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰਨਾ ਤੇ

ਬਿਆਪਕ ਬ੍ਰਹਮ ਰਸ ਏਕ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਮੇਂ

ਰਹਿਓ ਰੰਚ ਮਮ ਪਰ ਮੇਰ ਤੇਰਨਾ ਤੇ॥ ੭੩ ॥

ਛੰਦ—ਆਤਮ ਬਿਲਾਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਵੀ ਸਸ ਮਾਹਿੰ ਜਾਂਕੀ ਜੋਤ।

ਓਤ ਪੋਤ ਐ ਰੂਪ ਰੰਗ ਅਸੰਗ ਬ੍ਰਹਮ ਅਦੋਤ।

ਤੇਰੋ ਵਿਵਰਤ ਹੀ ਜਗਤ ਭਾਸ ਅਨੰਤ ਰੂਪ ਐ ਨਾਮ।

ਅਸਤੀ ਭਾਂਤੀ ਪਰੇ ਸਿੰਧ ਯਾ ਮੇਂ ਲੀਨ ਤਾਹਿੰ ਨਮਾਮ॥੭੪ ॥

—ਆਤਮ ਸਾਰ ਸੰਪੂਰਣੰ—

੧ ੳ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਥ ਫੱਕਰਨਾਮਾਂ ਲਿਖਯਤੇ ॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੰਦਨੰ ਗੁਰ ਬਾਬਾ ਸ੍ਰੀ।

ਨਮੋਂ ਨਮੋਂ ਕਰ ਜੋਰ ਤਹਿੰ ਮੁਕਤ ਹੇਤ ਸੁਖ ਕੰਦ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਸ੍ਰੀ ਸ੍ਰੀ ਸ੍ਰੀ ਸ੍ਰੀ ਸ੍ਰੀ ਸ੍ਰੀ ਏਕ ਸੌ ਆਠ।

ਸੋਹੰ ਜਪ ਸੱਚ ਮਾਲ ਪ੍ਰੀਤੀ ਉਰ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਗਾਠ॥ ੨ ॥

ਸੋਰਠਾ—ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਵਾਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਖਿੰਥਾ ਪਹਿਰ ਅਕਾਲ ਕੌ ।
ਝੋਲੀ ਯਾਂਹਿ ਨਿਰਾਸ ਗਿਆਨ ਭੀਖ ਗੁਰ ਦੀਜੀਏ ॥ ੩ ॥

ਸਵੱਯਾ—ਸ੍ਰੀਚੰਦ ਮੁਕੰਦਅਨੰਦਅਨੰਤ ਅਨਾਦਅਗਾਧਅਪਾਰਸੁਆਮੀ
ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਮੁਰਾਰ ਲੀਓ ਅਵਤਾਰ ਕੀਓ ਉਪਕਾਰ ਸੁਇ ਅੰਤ੍ਰਜਾਮੀ
ਚਿਦ ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਸਰੂਪ ਸਦਾ ਸ਼ਿਵ ਚੀਨ ਸਕੇ ਨ ਕੁਮਾਰਗ ਗਾਮੀ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪੂਤ ਸਪੂਤ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਤਾਂ ਪਦ ਕੰਜ ਨਮਾਮੀ ਨਮਾਮੀ

ਝੂਲਨਾਂ ਛੰਦ—ਆਦ ਪੁਰਖ ਅਵਤਾਰ ਭਗਵਾਨ ਸ੍ਰੀ ਚੰ
ਦਰਦ ਭੇਖ ਕੇ ਹੇਤ ਭਵ ਦੇਹ ਧਰਿਓ ।
ਨੌਮੀ ਭਾਦ੍ਰੋਂ ਦੀ ਗੁਰੂ ਗੇਹ ਪ੍ਰਗਟ
ਕੋਟ ਸੂਰ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਿਓ ।
ਧਰਿਓ ਭੇਖ ਉਦਾਸ ਨਿਰਬਾਨ ਪਦ ਕੋ
ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ ਵਾਕ ਮੁਖ ਭੇਦ ਅਪਾਰ ਰਰਿਓ ।
ਦੁਇ ਕਰ ਜੋਰ ਨਮਾਮ ਨਮਾਮ ਸੁਆਮੀ
ਦੀਓ ਗਿਆਨ ਉਪਦੇਸ਼ ਭਵ ਦੂਖ ਹਰਿਓ ॥੫॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਸ੍ਰੀ ਸ੍ਰੀ ਸ੍ਰੀ ਸਤ ਪ੍ਰਭ ਨਿਖਲ ਜਗਤ ਅਧਾਰ ।
ਜਿਹਬਾ ਏਕ ਅਨੇਕ ਗੁਣ ਅੰਤ ਨਾ ਪਾਰਾਵਾਰ ॥ ੬ ॥
ਬਸਧਾ ਕਾਗਜ਼ ਜੇ ਥੀਏ ਕਲਮ ਨਿਖਲ ਬਨਬਾਸ।
ਸਰਤਾ ਪਤ ਸਿਆਹੀ ਕਰੋਂ ਲੇਖਨ ਪਵਨ ਚਲਾਸ ॥ ੭ ॥
ਲਿਖਤ ਲਿਖਤ ਲਿਖ ਪੁਨ ਲਿਖੇ ਕੋਟ ਕਲਪ ਪ੍ਰਯੰਤ ।
ਤਬ ਗੁਣ ਸਾਰ ਸੁ ਨ ਲਹੇ ਭਾਖਤ ਬੇਦ ਬੇਅੰਤ ॥ ੮ ॥
ਅਨੰਦ ਕੰਦ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਗੁਰ ਪ੍ਰਮ ਬ੍ਰਹਮ ਸੁਖ ਮੂਲ ।
ਪੁਨ ਪੁਨ ਤੇ ਪਦ ਕੰਵਲ ਰਜ ਨਮੋਂ ਬਖਸ਼ੀਓ ਭੂਲ ॥ ੯ ॥

॥ ਮੰਗਲ ਇਤੀ ॥

[ਫਕਰ ਨਾਮਾਂ ਸ਼ੁਰੂ-ਸੋਰਠਾ]

ਸਬਰ ਸ਼ੁਕਰ ਨਰ ਬਾਹਿ ਫਕਰ ਜੁ ਫਾਰਿਗ ਫਿਕ੍ਰਤੇ ।
ਖਾਕੋਂ ਕਰਤ ਖੁਦਾਇ ਤਾਂ ਇਕਸੀਰੇ ਖੁਦੀ ਤਜ ॥ ੧੦ ॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਕੀਮੀਆਂ ਗਰ ਪਾਰਸ ਮਿਲੇ ਤਾਂਬਾ ਕਲੀ ਕੁਧਾਂਤ।
ਚਾਂਦੀ ਸੋਨਾ ਸੁ ਕਰੇ ਫਕਰ ਕਰੇ ਨਿਜ ਭਾਂਤ ॥ ੧੧ ॥
ਨਿਸ ਦਿਨ ਨਿੰਦਾ ਕੋ ਕਰੇ ਕੋ ਕਰ ਹੈ ਪਗਬੰਦ।
ਹਰਖ ਸੋਕ ਤਾਂਕੇ ਨਹੀਂ ਫਕਰ ਨ ਖਿਆਲ ਬਲੰਦ ॥ ੧੨ ॥

ਚੌਪਈ—ਉਸਤਤ ਨਿੰਦਾ ਲੋਕ ਬਖਾਨੇ।ਇਕਤਾੜਤ ਇਕਬੰਦਨ ਠਾਨੇ
ਇਕ ਪਿਖ ਸਾਧ ਕਰਤ ਅਸ ਪ੍ਰੀਤੀ।ਇਕ ਬੰਚਕ ਲਖ ਡਾਰਤ ਭੀਤੀ
ਇਕ ਕਹੇ ਢੇਡ ਬਿਪ੍ਰ ਇਕ ਭਾਖੇ।ਯਸਯਸ ਨਿਜਨਿਜ ਮਨ ਅਭਲਾਖੇ
ਤਿਨਉਰਰੰਜਨਹੀਂ ਦਿਲਗੀਰੀ।ਸਭਤੇਅਤੀਅਲਗਰਜ਼ਫਕੀਰੀ।੧੩
ਆਤਮ ਦਰਸੀ ਬੇ-ਪ੍ਰਵਾਹੇ। ਯਸ ਯਸ ਲਾਭ ਕਰਤ ਨਿਰਬਾਹੇ
ਛੈਲ ਦੁਸ਼ਾਲੇ ਕਬਹੂੰ ਭੂਰੀ। ਕਬਹੂੰ ਫਾਕਾ ਕਬਹੂੰ ਚੂਰੀ
ਮਹਿਲ ਮਾੜੀਆਂ ਸੁੰਦਰ ਮੰਦਰ। ਕਬਹੂੰ ਭੂਮ ਬ੍ਰਿਖ ਗਿਰਕੰਦਰ
ਸੇਜ ਪਟੰਬਰ ਕਬਹੂੰ ਕਖੀਰੀ।ਸਭ ਤੇ ਅਤੀ ਅਲਗ਼ਰਜ਼ ਫਕੀਰੀ।੧੪
ਇਸਥਿਤ ਬ੍ਰਿਤ ਬ੍ਰਹਮ ਮਨ ਜੋਰਾ। ਭਇਓ ਬਿਸਿਮ੍ਰਤ ਤੋਰਾ ਮੋਰਾ
ਦੁਸ਼ਮਨ ਨੀਤ ਕਾਚ ਅਰ ਕੰਚਨ।ਮਾਨਅਪਮਾਨਤਿਆਗਅਰਸੰਚਨ
ਸੁਤਾ ਪਤਨੀ ਬਿਖ ਅੰਮ੍ਰਤ ਅਵਰਾ।ਧੇਨ ਸੁਆਨ ਅੰਤਜਅਰ ਬਿਪਰਾ
ਧੀਰੋ ਸਭ ਮੇਂ ਸਮ ਦਰਸੀਰੀ।ਸਭ ਤੇ ਅਤੀਅਲਗਰਜ਼ ਫਕੀਰੀ।੧੫
ਸੇਵਕ ਸੇਵਾ ਕਰਤ ਰਝਾਏ। ਦੁਸ਼ਟਨ ਦੁਸ਼ਟ ਭਾਵ ਮਨ ਲਾਏ
ਕਰਣਾ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਵਾਕ ਅਲਾਨੇ। ਇਕ ਮਾਹੁਰ ਇਕ ਅਮੀਰਸ ਜਾਨੇ
ਸੁਹ੍ਰਿਦ ਮੁਕਤ ਫਲ ਲਹਿਤ ਸੁ ਤਾਂਤੇ। ਨੀਚ ਮੀਚ ਫਲ ਪਾਇਸ ਜਾਂਤੇ
ਮਾਫਕ ਖੀਰ ਨ ਰੋਗ ਖਈਰੀ।ਸਭ ਤੇ ਅਤਿਅਲਗਰਜ਼ਫਕੀਰੀ।੧੬
ਹਰ ਹਰ ਮੇਂ ਪੇਖਤ ਹੈਂ ਹਰ ਕੋ।ਤੁਲ ਲੱਖਤ ਗਿਰ ਬਨ ਅਰ ਘਰ ਕੋ
ਤੱਦਪ ਵਾਸ ਕਰਤ ਬਨ ਜਾਹੀਂ।ਖਗ ਮਿਰਗ ਮੀਤ ਚੀਤ ਹਰ ਮਾਹੀਂ
ਖਿਤ ਸੇਜਾ ਦੁਇ ਬਾਹੁ ਸਰਹਾਨਾ। ਪਵਨ ਬੀਜਨੋ ਗਗਨ ਵਤਾਨਾ
ਰਵੀਸਸ ਦੀਪਸ਼ਾਂਤਜੁਗਤੀਰੀ।ਸਭ ਤੇਅਤੀ ਅਲਗਰਜ਼ਫਕੀਰੀ।੧੭
ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਵਸ ਤਨ ਵਿਵਹਾਰਾ। ਕਬੀ ਫਾਕਾ ਕਬੀ ਬਿੰਜਨ ਅਹਾਰਾ

ਕਰ ਨਿਰਤਕਾਰੀ ਸਹਿਤ ਸ੍ਵਾਂਗੇ । ਮਾਯਾ ਦਾਸੀ ਸੰਤਨ ਆਗੇ
ਪੇਖਤ ਤਿਨ ਵਿਵਹਾਰ ਬਿਸਾਲਾ।ਦੁਸ਼ਟਨ ਮਨ ਜਨ ਜਾਰਤ ਜਵਾਲਾ
ਜਿਨ ਮਸਤਕ ਕੀ ਰੇਖ ਜਰੀਰੀ।ਸਭ ਤੇ ਅਤੀ ਅਲਗ੍ਰਜ਼ ਫਕੀਰੀ।੧੮।
ਧਨ ਭੂਮੀ ਪਸਗੇ ਅਸਤਾਨੇ । ਤ੍ਰਿਆ ਦਵਾਰ ਲੌ ਸੰਗ ਸਿਧਾਨੇ
ਪਰ ਜਨ ਜਾਤ ਮਸਾਨ ਪ੍ਰਯੰਤਾ । ਦੇਹ ਚਿਤਾ ਮੇਂ ਜਰਤ ਸੁਅੰਤਾ
ਆਗੇ ਜਾਤ ਸੁ ਜੀਵ ਇਕੇਲੋ । ਕਰਮ ਸੁਭਾ ਸੁਭ ਪੰਥ ਸੁਹੇਲੋ
ਪੁਨ ਪਾਪ ਵੱਸ ਪਰਤ ਜੰਜੀਰੀ।ਸਭਤੇ ਅਤੀ ਅਲਗ੍ਰਜ਼ਫਕੀਰੀ।੧੯।
ਗ੍ਰਜ਼ ਕਾਮਰਸ ਗਜ ਵਸਕੀਨੋ। ਕਨਰਸ ਗਰਜ਼ ਮਿਰਗ ਬਨ ਖੀਨੋ
ਦ੍ਰਿਗ ਰਸ ਗਰਜ਼ ਪਤੰਗਾ ਜਰਿਓ।ਗਰਜ਼ ਸੁਗੰਧ ਕਵਲ ਅਲ ਹਰਿਓ
ਜਲ ਅਗਾਧ ਅਤ ਮੀਨ ਸੁਖਾਲੀ । ਜਿਬ ਰਸ ਗ੍ਰਜ਼ ਪ੍ਰਤਖਿਨ ਜਾਲੀ
ਇਨ ਪੰਚਨ ਵੱਸ ਪੰਚ ਦੁਖੀਰੀ।ਸਭਤੇ ਅਤੀ ਅਲਗ੍ਰਜ਼ ਫਕੀਰੀ।੨੦।
ਰਾਵਨ ਆਦਸੁ ਗਰਜ਼ ਅਧੀਨੋ। ਕਟ ਦਸ ਸਿਰ ਸ਼ਿਵ ਪੂਜਨ ਕੀਨੋ
ਸੁਰੇਸ ਬਰੰਚ ਗਰਜ਼ ਅਤ ਭਾਰੀ । ਆਰਤ ਹਰ ਪੈ ਬਿਨੋਂ ਉਚਾਰੀ
ਜ਼ਾਤ ਧਾਨ ਦੁਖ ਦੇਤ ਅਨੰਤਾ । ਕਰਣਾਕਰ ਤਹਿੰ ਹਨ ਭਗਵੰਤਾ
ਤੁੰਗਭੋਗ ਨਹਿੰ ਪਿਆਸ ਬੁਝੀਰੀ।ਸਭਤੇਅਤੀ ਅਲਗ੍ਰਜ਼ਫਕੀਰੀ।੨੧।
ਰਾਮ ਫਿਰਤ ਬਨ ਕਰਤ ਪ੍ਰਲਾਪਾ। ਗਰਜ਼ ਵੱਸ ਰਘੁ ਸੁਗ੍ਰੀਵ ਮਿਲਾਪਾ
ਪ੍ਰਸਪਰ ਗਰਜ਼ ਦੁਹਿਨ ਕੀ ਪੂਰੀ । ਭਗਤ ਗਰਜ਼ ਹਨਵੰਤ ਹਜ਼ੂਰੀ
ਨਾਰਦ ਆਦ ਸੁ ਗਰਜ਼ ਅਧੀਨੋ । ਦੇਹ ਕੰਚਨ ਮੁਖ ਕਪ ਸਨ ਲੀਨੋ
ਵਹੀ ਜਾਤ ਸਭ ਗ੍ਰਜ਼ ਨਦੀਰੀ।ਸਭ ਤੇ ਅਤੀ ਅਲਗ੍ਰਜ਼ਫਕੀਰੀ।੨੨।
ਜ਼ਾਤ ਬਰਨ ਕੁਲ ਊਚ ਕਹਾਵੈ । ਗਰਜ਼ ਅਧੀਨ ਗੁਲਾਮ ਸਦਾਵੈ
ਨਾਰ ਗਰਜ਼ ਸਭ ਊਪਰ ਜ਼ਾਲਮ । ਪੀਰ ਪੈਕੰਬਰ ਫ਼ਾਜ਼ਲ ਆਲਮ
ਦੋਜ਼ਕ ਭਿਸਤ ਗਰਜ਼ ਕਰ ਸੈਂਹਦੇ ।ਮਿੱਠੀ ਗਰਜ਼ ਗੁੜੋਂ ਸਭ ਕਹਿੰਦੇ
ਸਭ ਮਿਠਾਸ ਤੇ ਗਰਜ਼ ਸੁਸ਼ੀਰੀ।ਸਭਤੇਅਤੀਅਲਗਰਜ਼ਫਕੀਰੀ।੨੩।
ਕੁੰਡਲੀਆਂ—ਦੁਸ਼ਾਲਾ ਜਰੀ ਵ ਬਾਫਤਾ ਭੂਰੀ ਰੇਸ਼ਮ ਆਨ ।
ਮੋਟਾ ਜੀਰਨ ਨਵਾਂ ਨਰਮ ਸੁਖ ਤੁਹਿੰ ਏਕ ਸਮਾਨ ।

ਸੁਖ ਤਹਿੰ ਏਕ ਸਮਾਨ ਜਗਤ ਕੀ ਲੋੜ ਵਡਾਈ ।
ਤਾ ਸਿਉਂ ਮਤਲਬ ਨਾਹਿੰ ਫਕਰ ਕੀ ਬੇਪਰਵਾਹੀ ।
ਸੁੱਧ ਸੱਚਦਾ ਨੰਦ ਪੀਆ ਜਬ ਮਸਤ ਪਿਆਲਾ ।
ਦਿਵਸੁ ਚਾਰ ਨ੍ਰਿਬਾਹ ਹਿਤ ਭੂਰੀ ਸ਼ਾਲ ਦੁਸ਼ਾਲਾ ॥ ੨੪ ॥
ਦਵਾਰਾ ਬਿਧ ਕਲ ਜਗਤ ਕੋ ਜਨ ਕਰ ਹੈ ਉਪਦੇਸ਼ ।
ਦਮਕ ਜੋ ਖਾਸ ਵਿਰਕਤ ਕੀ ਰਿਦੇ ਅਵਿਦਿਆ ਲੇਸ ।
ਰਿਦੇ ਅਵਿਦਿਆ ਲੇਸ ਆਨਕੇ ਕਥਨ ਸੁਨਾਵੇਂ ।
ਸਾਧੂ ਚਹਿੰ ਨ ਦਾਮ ਅਪਨੋਂ ਜੌਹਰ ਦਿਖਾਵੇਂ ।
ਛਲ ਬਾਜ਼ੀ ਕਰ ਖਾਨ ਪਾਨ ਪਹਿਨਣ ਬੀਚਾਰਾ ।
ਚਹਿੰਦਾਮ ਅਰ ਤਾਮ ਚਾਮ ਲੈ ਬਿਧੀ ਦੁਵਾਰਾ ॥ ੨੫ ॥
ਬੁਲ ਬੁਲ ਫਾਥੀ ਜਾਲ ਜਿਉਂ ਬਾਂਧੀ ਘੋਲ ਮਚਾਏ ।
ਹਾਰ ਜੀਤ ਤਹਿੰ ਉਲਝਿਓ ਕਬਹੂੰ ਸੋ ਛੂਟ ਨ ਪਾਏ ।
ਕਬਹੂੰ ਸੋ ਛੂਟ ਨ ਪਾਏ ਵਾਚ ਅਨੰਤ ਗ੍ਰੰਥਾ।
ਨਿਸਚਹਿ ਜਬ ਲਗ ਨਾਹਿੰ ਬੇਦ ਕੋ ਅਦ੍ਵੈ ਪੰਥਾ ।
ਸੁਧ ਸੱਚਦਾ ਨੰਦ ਧਾਰਨਾ ਨਾਹਿੰ ਨ ਬਿਲਕੁਲ ।
ਲਾਲਚ ਜਾਲੀ ਤਾਨ ਫਸੀ ਯਿਹ ਆਪੇ ਬੁਲ ਬੁਲ ॥ ੨੬ ॥
ਅਤ ਊਚੇ ਦਰੁਮ ਦਾਖ ਰਸ ਪਗ ਦ੍ਰਿਗ ਬਾਹੁਜ ਲੇਤ ।
ਸਿਆਰ ਨਿਰਖ ਬਿਨ ਭਾਗ ਸਠ ਥੂਹ ਕੌਰੀ ਕਹਿ ਦੇਤ ।
ਥੂਹ ਕੌਰੀ ਕਹਿ ਦੇਤ ਭਵਤ ਨਿਰਪ ਬਾਗਨ ਮਾਹੀਂ ।
ਗਾਹਕ ਰਸੀਏ ਲੇਤ ਵਿਕਤ ਅੱਤ ਮਹਿੰਗੀ ਤਾਹੀਂ।
ਸਤ ਚਿੱਤ ਆਨੰਦ ਰੂਪ ਲਖਤ ਨਹਿੰ ਮੂੜ ਵਿਖੇ ਰਤਿ ।
ਚੀਨਤ ਨਹਿੰ ਨਿੱਜ ਰੂਪ ਆਤਮਾ ਰਸ ਊਚੇ ਅਤਿ ॥ ੨੭ ॥
ਦੀਜੇ ਨਹਿੰ ਅਲੰਬ ਤਹਿੰ ਕਾਮ ਆਦ ਰਿਤ ਸੰਤ ।
ਸੁਖੋਵਤ ਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਯੰਤ ਹੀ ਚਿੰਤਨ ਕਰੇ ਵੇਦੰਤ ।
ਚਿੰਤਨ ਕਰੇ ਵੇਦੰਤ ਧੀਰ ਇਉਂ ਕਾਲ ਬਤਾਵੇ ।

ਹੋਇ ਇਕਾਗਰ ਬ੍ਰਿਤ ਸ਼ਿਵੋਹੰ ਅਦ੍ਵੈ ਗਾਵੈ।
ਸੁੱਧ ਸੱਚਦਾ ਨੰਦ ਬੇਦ ਕੋ ਸਾਰ ਸੁਨੀਜੈ।
ਚਿਤ ਭੂਮੀ ਮਧਿਆਨ ਪੰਚਕੋ ਅਲੰਬ ਨ ਦੀਜੈ॥ ੨੮ ॥
ਅਸ ਸੰਤਨ ਪਗ ਬੰਦਨਾ ਕਰੋ ਜੋਰ ਜੁਗ ਪਾਨ।
ਉਸਤਤ ਨਿੰਦਾ ਮਿਤ੍ਰ ਰਿਪ ਤੁਲ ਮਾਨ ਅਪਮਾਨ।
ਤੁਲ ਮਾਨ ਅਪਮਾਨ ਯਥਾ ਹਾਟਕ ਤਸਮਾਟੀ।
ਹਰਖ ਸੋਗ ਤੇ ਪਰੇ ਪਰਮ ਰਿਪ ਦੁਬਿੱਧਾ ਕਾਟੀ।
ਬੇਪ੍ਰਵਾਹ ਅਨੰਦ ਸਰਬ ਰਸ ਤਜ ਆਤਮ ਰਸ।
ਮਾਹਿ ਮਸਤ ਦਿਨ ਰੈਨ ਬੰਦਨਾ ਮਮ ਸੰਤਨ ਅਸ ॥੨੯॥
ਦੋਹਿਰਾ–ਗੁਰ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਅਨੰਦ ਕੰਦ ਪਗ ਬੰਦਨ ਬਾਰੰਬਾਰ।
ਫੱਕਰ ਨਾਮਾ ਪੂਰਨ ਕੀਓ ਤ੍ਰ ਪਦ ਰਜ ਸਿਰ ਧਾਰ॥ ੩੦॥

ਫੱਕਰ ਨਾਮਾ ਸੰਪੂਰਣੰ ॥

ਦੋਹਿਰਾ–ਪੰਜਾਬ ਦੇਸ ਲਵਪੁਰ ਜ਼ਿਲਾ ਕੁਸ਼ਪੁਰ ਅਹੈ ਤਸੀਲ।
ਭੂਰੇ ਆਸਲ ਗ੍ਰਾਮ ਸੋ ਮਨੋਹਰ ਧਰਮ ਸੀਲ ॥
ਤਾਮੇਂ ਕਵੀ ਕੋ ਗੁਰ ਭਵਨ ਅਤੀ ਪਾਵਨ ਅਭਿਰਾਮ।
ਉਦਾਸੀਨ ਸਾਧੂ ਤਹਾਂ ਸਦਾ ਕਰਤ ਬਿਸਰਾਮ॥
ਤਾਮੇਂ ਰਚਿਓ ਗ੍ਰੰਥ ਯਹਿ ਯਸ ਨਿਜ ਮਤ ਅਨੁਸਾਰ।
ਕਵੀ ਕੋਵਿਦ ਤੁਮ ਹੈ ਨਮੋਂ ਲਘ ਮਾਤ੍ਰ ਲੇਹੁ ਸੁਧਾਰ॥
ਸੋਰਠਾ–ਪੱਖੋ ਪੁਰ ਅਹਿ ਗਾਮ ਗੁਰ ਅਰਜਨ ਕੇ ਨਗਰ ਢਿਗ।
ਛਪਾਇਓ ਦੇ ਕਰ ਦਾਮ ਇੰਦ੍ਰ ਕੌਰ ਬੀਬੀ ਤਾਹਾਂ।
ਯਾਕੀ ਸਦਾ ਪ੍ਰੀਤ ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਮੈਂ।
ਸਦਾ ਨਿਭੇ ਅਸਰੀਤ ਸੰਤਨ ਕਰਣਾ ਜੋ ਥੀਏ॥
ਦੋਹਿਰਾ–ਅਸ ਸ਼ੁਭ ਕਾਰਜ ਜੋ ਕਰੇ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਹੈ ਏਹੁ।
ਪਤ ਸੁਤ ਧਨ ਅਰ ਧਾਮ ਮੈਂ ਈਸ ਧਰਮ ਰਤ ਦੇਹੁ।

ਸੰਪੂਰਣੰ ॥

